

SKÖVDE

SKÖVDE KOMMUN

2024

DELÅRSRAPPORT

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Sammanfattande bedömning ekonomi och verksamhet.....	4
2.1	Utvärdering av god ekonomisk hushållning	5
2.2	Uppföljning av kommunfullmäktiges mål	5
3	Ekonomisk sammanfattning.....	9
4	Viktiga händelser och utveckling under året.....	9
5	Helårsprognos 2024	10
5.1	Nämndernas prognoser.....	10
5.2	Investeringsprognos	14
5.3	Exploateringsprognos	17
6	Finansiell analys	18
6.1	Delårsresultat	18
6.2	Kapacitet	19
6.3	Investeringar och exploateringar.....	19
6.4	Finansiella tillgångar	20
6.5	Finansiella skulder.....	20
6.6	Pensionsåtaganden.....	21
7	Bolag och förbund.....	21
8	Uppföljning inom arbetsgivarområdet.....	26
8.1	Kommunstyrelsens prioriterade mål inom arbetsgivarområdet.....	26
8.2	Personalutveckling	26
8.3	Kompetensförsörjning	31
8.4	Arbetsmiljö- och hälsoarbete.....	34
9	Ekonomiska rapporter	39
9.1	Driftredovisning i sammandrag per nämnd.....	39
9.2	Räkenskaper.....	40
9.3	Redovisningsprinciper.....	43
10	Skövde VA - en särredovisning	43
11	Bilaga: Kommunala bolag och förbund	45
11.1	Skövde Stadshus AB.....	45
11.2	AB Skövdebostäder	46
11.3	Skövde Energi AB	46
11.4	Kreativa Hus Skövde AB.....	48
11.5	Next Skövde Destinationsutveckling AB.....	50
11.6	Balthazar Science Center AB	51
11.7	Skövde Mark Exploatering och Utveckling AB	51
11.8	Skövde Exploatering AB.....	54
11.9	Science Park Skövde AB	56
11.10	Skaraborgs kommunalförbund	57
11.11	Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	58

11.12	Avfall & Återvinning Skaraborg	58
11.13	Miljösamverkan Östra Skaraborg.....	59
11.14	Räddningstjänsten Skaraborg.....	61

1 Inledning

Sverige befinner sig i en lågkonjunktur. Inflationen, som steg i samband med Rysslands invasion av Ukraina, har nu återgått till normala nivåer tack vare de räntehöjningar som genomfördes främst under 2022. Under 2024 har Riksbanken sänkt räntan vid två tillfällen och fler sänkningar är aviserade. Den största oron nu är hur länge lågkonjunkturen kommer att vara och om ekonomin kommer att göra en mjuklandning. Enligt de flesta makroprognoser förväntas ekonomin återhämta sig under 2026.

Skövde kommun har fortsatt ökade pensionskostnaderna, kopplade till den höga inflationen, vilket ökat kommunens kostnader med 70 miljoner kronor jämfört med 2023. Dessa kostnader förväntas minska under 2025.

Skövde kommuns verksamheter inklusive taxefinansierade verksamheter visar på ett underskott mot budget på 76,4 för helårsprognosen för 2024. Denna prognos innebär att det är en försämring jämfört med tidigare år och en utveckling som måste hanteras och fokuseras på för att vända trenden.

Delårsresultatet uppgår till 113,7 miljoner kronor, 26 miljoner kronor lägre än för delåret 2023. Skövde kommun helårsprognos för 2024 exklusive finansiella placeringar uppgår till 1,1 miljoner kronor och inklusive finansiella placeringar uppgår helårsprognosen till 92,0 miljoner kronor.

2 Sammanfattande bedömning ekonomi och verksamhet

I kommunallagen och i lag om kommunal bokföring och redovisning beskrivs att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer det vill säga kommunkoncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen. Riktlinjerna omfattar också regelverk kring hantering av resultatutjämningsreserv/resultatreserv som kan användas för att hantera kommunens ekonomi över en konjunkturcykel. Just nu pågår en översyn av Skövde kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning med målet att riktlinjen ska uppdateras innan årsskiftet.

I strategisk plan med budget fastställs ett eller flera finansiella mål som anger inriktningen för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige fattade beslut om nya mål för mandatperioden i februari 2023 (§22/2023). Beslutet innehöll ett finansiellt mål som avser både kommunens och kommunkoncernen. Utöver det finansiella målet så ingår även verksamhetsperspektivet i god ekonomisk hushållning. Verksamhetsperspektivet innebär att kommunen ska bedriva sin verksamhet på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt i syfte att säkra en god ekonomisk hushållning. Mål och riktlinjer för verksamheten ska bidra till att resurserna i verksamheten används till rätt saker och att de används på ett effektivt sätt.

Kommunfullmäktige beslutar varje mandatperiod om prioriterade utvecklingsmål. Målen svarar på vilka utmaningar som är prioriterade i samhällsutvecklingsarbetet och har en stark koppling till hållbar utveckling. För att uppnå en god ekonomisk hushållning på lång sikt är det viktigt att det över tid sker en positiv utveckling inom dessa prioriterade utvecklingsmål.

Utöver kommunfullmäktiges prioriterade utvecklingsmål beslutar nämnderna om internbudget och egna prioriterade utvecklingsmål inom ramen för sitt grunduppdrag. Nämnden ansvarar också för grunduppdragets kvalitet inom sitt ansvarsområde och har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen av sin verksamhet. Ordning och reda i kommunens ekonomi och en god kvalitet och effektivitet i grunduppdraget är en förutsättning för en god ekonomisk hushållning.

2.1 Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Det nya arbetssättet kopplat till kommunfullmäktiges prioriterade utvecklingsmål har fungerat väl under 2024. Inför 2024 beslutade kommunstyrelsen om strategier kopplat till målen. Strategierna har pekat ut inriktningen på arbetet under året. Kommundirektören har organiserat koncernövergripande styrgrupper för varje prioriterat utvecklingsmål för att säkerställa god framfart inom målområden. Utifrån de strategier som kommunstyrelsen beslutat om i verksamhetsplanen har styrgrupperna under året arbetat vidare med konkreta aktiviteter. De flesta aktiviteter är uppstartade och ansvariga är utsedda för att driva aktiviteterna. Genom att samverka på ett strukturerat sätt har styrgrupperna tillsammans fått en god framfart och driv i frågorna.

I kommunfullmäktiges mål anges också ett finansiellt mål. Årets resultat för kommunen ska som ett genomsnitt uppgå till minst 3 procent av skatter och bidrag per år över en rullande sexårsperiod. Samma mål ligger på koncernnivå men då på 6 procent av skattar och bidrag. I delårsbokslutet kan utvärderingen endast göras på kommunnivå, då delårsbokslutet inte innehåller en koncernkonsolidering.

För 2024 förväntas kommunen uppnå ett ekonomisk resultat på 92,0 miljoner kronor vilket motsvarar 2,3 procent av skatter och bidrag. För 2024 är det rullande sex årsperioden som det ska utvärderas mot 2019 till 2024. Över den perioden anses resultatmålet uppnått.

2.2 Uppföljning av kommunfullmäktiges mål

2.2.1 Sammanfattning

Kommunfullmäktiges mål handlar om samhällsutmaningar som ingen enskild nämnd kan lösa på egen hand. Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet med kommunfullmäktiges mål. Inför 2024 beslutade kommunstyrelsen i sin verksamhetsplan om strategier kopplat till KF- målen. Strategierna har pekat ut inriktningen på arbetet under året. Kommundirektören och hans ledningsgrupp har organiserat koncernövergripande styrgrupper för varje prioriterat utvecklingsmål för att säkerställa god framfart inom målområden. Utifrån de strategier som kommunstyrelsen beslutat om har styrgrupperna under året arbetat vidare med konkreta aktiviteter. De flesta aktiviteter är uppstartade och ansvariga är utsedda för att driva aktiviteterna. Nedan sammanfattas hur arbetet fortskrider för att uppnå en positiv utveckling inom respektive mål. En mer fördjupad analys av resultatet sker i samband med årsredovisningen. Då finns också fler uppdaterade resultat att presentera kopplat till respektive måls indikatorer.

2.2.2 Tillväxt och attraktionskraft

Styrgruppen bedömer att strategierna och aktiviteterna är rätt utifrån den nulägesanalys som är gjord. Däremot växer inte Skövde i dagsläget, en utmaning som vi delar med många andra kommuner i landet. En del av förklaringen är historiskt låga födslootal men också att vi inte i tillräckligt hög grad lyckas attrahera inflyttare. Utifrån den kunskapen ser styrgruppen att det finns anledning att omvärdera vissa aktiviteter eller identifiera nya, som kan bidra till en tydligare förflyttning mot målet om 75 000 invånare 2040.

Strategi: Fokusera på förtätning i Skövde centralort och möjliggöra för byggnation i tätorterna och på landsbygden

Inom strategin har styrgruppen valt att följa några uppdrag som idag ligger på sektor samhällsbyggnad och som är avgörande för att nå målet om 75 000 invånare. Primärt handlar strategin om bostadsbyggnation för att skapa förutsättningar för en ökad befolkning.

Ett av uppdragen är att ta fram en riktlinje för bostadsförsörjning, som ett underlag för framtagandet av riktlinjen har en bostadsmarknadsanalys genomförts som analyserar bostadsbehov och efterfrågan i Skövde kommun. Analysen kommer slutrapporteras i september och workshops planeras i kommunen och med externa parter, med rapporten och dess rekommendationer i fokus.

På Skaraborgsnivå arbetar samhällsbyggnadsnätverket med att paketera och synliggöra de detaljplaner för bostäder som finns för klara i syfte att attrahera och underlätta för exploitörer.

Planprogram för Arenaområdet är omstartat med uppdaterat projektdirektiv och arbetet startar igång under hösten 2024 med workshops, utredningar och arbetsgrupper. Arenaområdet ska förstärka centrala Skövde som en attraktiv och kreativ mötesplats och bidra till ett mer sammanhållet centrum.

När det gäller möjliggörande av byggnation i tätorterna och på landsbygden utreds Simsjöområdet, där förstudier i två faser inleder arbetet för att så småningom mynna ut i ett planprogram.

Strategi: Genom ett stärkt företagsklimat möjliggöra för befintligt näringsliv att expandera och nya att etablera sig i Skövde

Arbetet med ett stärkt företagsklimat struktureras på ett nytt sätt i kommunen från och med hösten 2024. En tvärsektoriell arbetsgrupp tillsätts med representanter från alla berörda sektorer, där uppdraget är att enas om hur vi mäter, vilka mål vi sätter och vad vi behöver göra för att nå målen. Arbetet är väl förankrat i kommundirektörens ledningsgrupp och det finns engagemang i frågan.

Utvecklingen av Locketorp som verksamhetsområde behöver återupptas när detaljplanen nu vunnit laga kraft. En hel del arbete och strategiska avgöranden behöver till för att göra området mer säljbart. Ett marknadsarbete behöver göras som bland annat handlar om att utreda behov i den befintliga och tillkommande industrins värdekedjor för att på så sätt hitta önskvärda etableringar som stödjer den gröna omställningen. Arbetet är påbörjat och fortsätter de kommande åren.

Förutom insatser för att utveckla industrimark är aktiviteten "fortsätta stärka våra innovationsarenor" avgörande för att skapa fler arbetstillfällen. Här beslutade kommunstyrelsen i början av september om stärkt finansiering till Science Park Skövde för start-up-verksamheten och Open Arena, som är en satsning för att stötta innovationsarbetet i befintligt näringsliv.

Strategi: Stödja och bidra till stegförflyttning för de som står längst från arbetsmarknaden

Här följer styrgruppen insatser inom ramen för Skövdemodellen och samarbetet utifrån överenskommelsen med Arbetsförmedlingen. Ny överenskommelse är tecknad med målområdena "minst ett jobbspår" och "fler arbetslösa som går vidare till utbildning". Här arbetar Skövde kommun framgångsrikt med satsning på serviceassistenter inom sektor vård- och omsorg samt sektor barn- och utbildning. Styrgruppen för överenskommelsen har identifierat möjligheten att sprida jobbspår och stegförflyttning till ett angreppssätt för kompetensförsörjning även hos andra arbetsgivare. Arbetsförmedlingen har sökt ESF-medel för ökat fokus på övergång till studier i samverkan med Skaraborgs kommuner.

Strategi: Skapa tillit och trygghet bland medborgarna i hela Skövde

Aktivitet har påbörjats gällande att tydligare formalisera och strukturera arbetet runt utveckling av kommunens tätorter. Dialog planeras under hösten för att tillsammans med utvecklingsgrupperna i tätorterna hitta bra arbetssätt och återkoppling framåt. I mötet kommer status i arbetet med handlingsplaner för de orter där de finns beslutade, redovisas.

Insatser är gjorda för att i högre grad nyttja medborgardialog för att stärka medborgarnas tillit, där representanter från samtliga sektorer ska utbildas i vad medborgardialog är och olika metoder och verktyg för ett bra genomförande.

Strategi: Underlätta för studenter och inflyttande spetskompetens att välja Skövde samt att trivas och att stanna kvar

I september etablerades den fysiska platsen för inflyttarvägledning i form av "Welcome House", där vägledning av både besökare, inflyttare och Skövdebor sker i samverkan mellan näringslivsenheten och Next Skövde. Karriärprogrammet, som vänder sig till internationell kompetens i Skövde, genomförs för tredje gången i höst. Alla platser är fyllda och majoriteten av deltagarna är internationella Masterstudenter vid Högskolan i Skövde. Arbetet med att utveckla service och insatser för att få fler att flytta till, stanna kvar och prata gott om Skövde kommer ha sin utgångspunkt i Welcome House. Utmaningen framåt blir att göra verksamheten känd och att i än större utsträckning engagera arbetsgivare i arbetet. Vid sidan av den här verksamheten behöver vi hitta vägar att matcha utbud och efterfrågan gällande bostäder för både inflyttare och studenter, den aktiviteten tas omhand under hösten.

Skövde blev i årets bostadsrapport från Sveriges Förenade Studentkårer gullistade, vilket är en framgång från att ha varit rödlistade i många år. Del av förklaringen är att Skövdebostäder valt att skruva åt och följa upp kriterierna för att bo i studentbostad, vilket frigjorde över 200 studentlägenheter.

Strategi: Med hjälp av platsvarumärket öka kännedomen om Skövde för att attrahera nya företag och spetskompetens

En större kampanj genomförs under hösten på tema "Smart industri" i Göteborg, Örebro, Karlstad och Jönköping. Kampanjens fokus är att i Skövde finns robotarna, nu behöver vi människorna. Konceptet kommer synas fysiskt i städerna men också parallellt i digitala kanaler. Science City har lyfts via köpt redaktionellt utrymme i de stora dagstidningarna och i sociala kanaler. All kommunikation leder in till särskilda kampanjsidor eller till skovde.com. Ny mätning av varumärkeskännedom och attraktivitet är gjord av Transvector under året som uppföljning av mätning gjord 2019. Resultatet visar på en tendens till förbättrad kännedom om Skövde medan övriga kommuner i mätningen (Trollhättan, Karlstad, Örebro, Växjö, Jönköping) ligger still.

2.2.3 Klimat och Miljö: Skövde bedriver ett offensivt miljö- och klimatarbete

Strategi: Energiproduktion och smart energianvändning

Energifrågan är central för att klara klimatmålet. För att kunna ta kliv framåt i hela kommunkoncernen, både vad gäller energiproduktion och smartare energianvändning, krävs samsyn och praktisk samverkan på energiområdet. En energisamverkansgrupp för kommunkoncernen har därför startat upp med representanter för både bolag och berörda sektorer. Regelbundna möten har genomförts utifrån huvudsyftet att skapa samsyn inom energiområdet. Arbete med flexibilitet, solceller, energidelning och batterilager kopplat till elnätet är påbörjat och förhoppningen är att några pilotprojekt ska kunna genomföras under 2024–2025. I oktober ska ett gemensamt studiebesök till Örebrostad göras för att höra hur de planerar för ett smart energisystem i den nya stadsdelen Tamarinden i Örebro.

Strategi: Hållbar konsumtion och ökad cirkularitet

Strategin Hållbar konsumtion och ökad cirkularitet är den strategi där flest aktiviteter har initierats samtidigt. Något som är möjligt tack vare att aktiviteterna har deltagare från helt olika delar av kommunens verksamheter:

Ett led i att uppnå en mer hållbar konsumtion är att säkerställa att vi ställer relevanta hållbarhetskrav i våra upphandlingar. Inför 2025 så har medel avsatts i strategisk plan med budget för att förstärka upphandlingsenheten med hållbarhetskompetens och under 2024 har förberedelser gjorts inför kommande rekrytering. Parallellt fortsätter hela organisationen att arbeta utifrån de klimatlöften Skövde kommun har antagit inom upphandlingsområdet. Eftersom upphandlingsenheten stödjer flera kommuner inom östra Skaraborg och många kommuner har antagit klimatlöften kopplat till upphandling finns numera en gemensam upphandlingsgrupp som samverkar i dessa frågor.

Under 2024 har ett sektorsövergripande arbete inletts med att uppdatera våra riktlinjer för fordon och resor. Målet är att det ska vara lätt att göra rätt när man reser i tjänsten och för att nå dit krävs det samsyn, tydlig roll- och ansvarsfördelning samt gemensamma arbetsätt. Förutom att bidra till att nå kommunfullmäktiges mål om att vara en offensiv aktör inom klimat och miljö så bidrar arbetet också till att nå målet i klimat- och energiplanen om att Skövde kommunkoncern ska vara en fossilfri, förnybar och energieffektiv organisation år 2030.

Utöver detta pågår arbete just nu med att undersöka

- hur kommunen kan ta nästa kliv inom området cirkulär möbelhantering,
- hur sektor service och sektorerna gemensamt kan arbeta för att minska matsvinnet och
- hur stadshuset kan agera ännu tydligare förebild i arbetet med återvinning och minskat restavfall.
- hur kommunen kan säkra tillgången på byggnadsmaterial, minska byggnadskostnader samt minska miljö- och klimatpåverkan genom en mer cirkulär och resurseffektiv hantering av massor.

Resultatet av aktiviteterna kommer i högre utsträckning kunna presenteras i verksamhetsberättelsen vid årets slut.

Strategi: Planera för ett förändrat klimat

Sist Skövde kommun deltog i en nationell ranking av kommunernas klimatanpassningsarbete (2021) kom vi på tredje plats av 178 kommuner. Även om denna ranking har ett par år på nacken så vet vi att Skövde kommun har kommit långt i arbetet med skyfallsplanering. Kommunen har följt SMHI:s definition av skyfall och har identifierat områden som är särskilt utsatta för översvämningar. Ett antal åtgärder har redan genomförts, inklusive byggandet av fördröjningsytor och ombyggnad av gator för att hantera stora mängder vatten.

En process för långsiktig skyfallsplanering har utvecklats och kommunen har arbetat med att identifiera potentiella riskområden. Konsekvensanalyser har genomförts för att förstå var vattnet kommer att samlas och vilka samhällsviktiga verksamheter som påverkas.

Kommunen har också tagit fram ett förslag till strukturplan för att hantera skyfall, vilket har redovisats för beredning samhällsbyggnad.

Södra Ryd har valts till pilotområde, där strukturplanen har testats och ambitionsnivån har setts över tillsammans med berörda sektorer och bolag. Det som görs nu är en samhällsekonomisk analys kring åtgärderna för att hantera skyfall i Södra Ryd för att visa kostnader av att inte göra något alls jämfört med utförda åtgärder.

Nästa steg är att vidareutveckla strukturplanen för hela Skövde tätort. Finansiering för att säkerställa skyfallssäkring av samhällsviktiga verksamheter är också en viktig del av planen.

Strategi: Främja en hållbar livsstil för Skövdes invånare

Skövde kommun, Skövde bostäder och Skövde Energi har under 2024 identifierat ett antal områden inom klimat och miljö där det finns stora vinster med en gemensam kommunikation som kan bidra till att främja en hållbar livsstil i Skövde. Genom att samordna kommunikationsinsatser mellan kommunala bolag och sektorer är tanken att uppnå en bredare och mer effektiv spridning av budskapet. Det första området där man genomfört en gemensam kommunikationsinsats är mobilitet. Under mobilitetsveckan i september planeras det för gemensamma insatser där cyklister uppmuntras och belönas, den gemensamma informationen om cykelvänliga Skövde förbättras och en tävling för skolor har genomförts kopplat till cykling.

Det finns inga nya värden på målområdets indikatorer jämfört med vad som redovisades i årsredovisningen utan en mer fullständig analys baserat bland annat på resultatet av indikatorerna presenteras i verksamhetsberättelsen. Däremot kan det konstateras att Skövde kommun har klättrat i den omtalade miljörankingen som genomförs av Aktuell hållbarhet. Skövde hamnar nu bland de 10 bäst rankade mindre städerna i Sverige i miljörankingen, att jämföra med plats 31 i samma grupp föregående år. Kommunrankingen görs årligen och mäter kommunernas ambition och aktivitet på miljöområdet. En enskild mätning ger sällan hela sanningen, men det är en positiv bekräftelse på det goda arbete som utförs i hela kommunkoncernen att Skövde tar kliv i rätt riktning i miljörankingen.

2.2.4 Barn och Unga: Skövde kommun ger alla barn och unga förutsättningar till ett gott liv

Strategi: Erbjud barn och unga en meningsfull fritid för att främja fysisk och psykisk hälsa

Ett syfte med denna strategi är att utveckla ett mer samlat, långsiktigt och hållbart arbete som involverar flera verksamheter och aktörer för att barn och unga ska få en meningsfull fritid. Skövde kommuns utbud av aktiviteter ska svara mot olika behov hos barn och unga med särskilt fokus på de grupper som inte nås av dagens verksamheter. En aktivitet som inletts är "Unga aktivitetsledare" som testades under sommaren i tre bostadsområden i Skövde tätort för att erbjuda barn och unga en meningsfull fritid under lovet. Cirka 100 barn i åldrarna fem till tolv år deltog en eller flera gånger. Det var fler pojkar än flickor som deltog. Utvärderingen visar på ett behov och potential i detta arbetssätt, men att det finns vissa utvecklingsbehov för att göra arbetet än mer framgångsrikt. Bland annat behövs mer handledning till aktivitetsledarna; det skulle behövas inomhusalternativ vid sämre väder; och fler aktörer skulle behöva bli involverade för en mer hållbar struktur. Detta är förbättringar som redan nu har börjat arbetas med inför nästa år.

Strategi: Öka barn och ungas motivation för skolan

Det är många parametrar som påverkar barn och ungas motivation och närvaro i skolan, och det krävs en "hela samhället"-ansats för att lösa problemen med problematisk frånvaro och minskad motivation. Arbetet med skolsocialt team har pågått under året och hittills har teamet haft 39 elevärenden. Många ärenden rör utåtagerande pojkar i lågstadiet. Endast 3 av de 39 ärendena berör flickor, trots att de är överrepresenterade i frånvarostatistiken. Arbetet kommer fortsätta kommande år genom utökade medel från kommunfullmäktige. En arbetsgrupp genomför en förstudie för att få ökad kunskap i hur Skövde som kommunkoncern kan arbeta för att tillsammans stärka barns läsförmåga. Förstudien beräknas vara klar innan årsskiftet. Den kommer även innehålla rekommendationer för fortsatt arbete, som presenteras för styrgruppen. En annan aktivitet som pågått är förstudie "Jobbresa". Jobbresa syftar till att på ett informativt och värdeskapande sätt förkorta och förenkla vägen till arbetsmarknaden i Skaraborg genom vägledning och kunskap. Inom detta har en förstudie färdigställts och nu ska det övergå i ett projekt för att realiseras.

Strategi: Öka barn och ungas förståelse för och deltagande i det demokratiska samhället

Strategin syftar till att lyfta behovet av att arbeta systematiskt med barn och ungas delaktighet och inflytande, exempelvis genom att öka kunskapen om demokratiska värderingar och hur man tar del och bidrar till samhällsutvecklingen. Denna strategi är komplex och styrgruppen behöver landa i hur den ska tas omhand. Det pågår ett arbete med strukturerad medborgardialog där barn- och ungdomsperspektivet nu förtydligas. Aktiviteten hanteras även inom målet tillväxt och attraktionskraft, där delaktighet lyfts fram som ett område där Skövde behöver ta kliv framåt.

Strategi: Skapa trygga, inkluderande och respektfulla miljöer där barn och unga vistas

Trygga och inkluderade miljöer utan kränkningar och mobbning motverkar psykisk ohälsa och skapar samhällsdelaktighet. En satsning som planerats och genomförts under 2024 är Regnbågsveckan. Det fanns en ambition att samordna fler verksamheter, men på grund av olika omständigheter, bland annat personalbyten, så nåddes inte ambitionen fullt ut. Vissa kraftsamlingar har gjorts, och lärdomar tas med inför nästa år. Konferensen för trygga spel-/nätmiljöer kommer genomföras i oktober. Konferensen samlar spelorganisationer, spelutvecklare, forskare och offentliga aktörer för att diskutera trygghet i spel- och nätmiljöer. Under konferensplaneringen har ett projekt växt fram där fokus är att skapa en spelmiljö där vårdnadshavare kan förstå det som barnen spelar utifrån ett barnperspektiv. Projektet heter "Spel som problem eller möjlighet?"

3 Ekonomisk sammanfattning

Skövde kommun redovisar ett delårsbokslutsresultat per 31 augusti 2024 på 113,7miljoner kronor. Det prognostiserade helårsresultatet är 92 miljoner kronor, vilket är cirka 76 miljoner kronor bättre än budgeten. Det prognostiserade resultat motsvarar 2,3 procent av skatter och bidrag. Det innebär att kommunen når upp till det finansiella målet om 3 procent av skatter och bidrag för mandatperioden förutsatt att lagd plan följs.

Den positiva skillnaden mellan budget och prognos beror på överskott på skatte- och bidragsprognosen med 54 miljoner kronor och värdeutvecklingen på kommunens finansiella placeringar med 90 miljoner kronor.

Nämnderna totalt redovisar en negativ helårsprognos om totalt 76 miljoner kronor, vilket är en i cirka 10 miljoner kronor sämre än prognosen som sattes i april. Tre nämnder prognostiserar tillsammans ett underskott om närmare 80 miljoner kronor inklusive den taxefinansierade verksamheten: socialnämnden, servicenämnden och barn och utbildningsnämnden.

Investeringsbudgeten för 2024 uppgår till 1 244,6 miljoner kronor varav den taxefinansierade verksamheten del uppgår till 173 miljoner kronor. I den totala investeringsbudgeten för 2024 ingår ombudgeteringar från 2023 på 397,6 miljoner kronor varav 33,9 miljoner kronor är kopplat till den taxefinansierade verksamheten. Prognosen för 2024 visar på en investeringsvolym om 702,8 miljoner kronor varav taxefinansierad verksamhet bedöms förbruka 102,6 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen i förhållande till den totala investeringsbudgeten uppgår till 541,9 miljoner och förklaras av både externa och interna faktorer men där den främsta anledningen är att projekt förskjutits framåt i tiden.

4 Viktiga händelser och utveckling under året

Det har startats ett skolsocialt team inom barn och utbildningsförvaltningen för att öka närvaron hos eleverna. Ett skolsocialt team är en grupp professionella som arbetar tillsammans för att stödja elever, föräldrar och skolpersonal med målet att förbättra elevernas närvaro och målluppfyllelse i skolan. Skolsociala teamet i Skövde kommun har nyligen startat sin verksamhet och har inlett konkreta insatser för att stödja elever med hög frånvaro.

Trots att bostadsbyggandet i Sverige har bromsats upp på grund av den rådande konjunkturen har Skövde kommun ändå lyckats möjliggöra för leveransen av flerbostadshus. Skövdebostäder har tagit Timmergränd och Bostället i bruk, 88 respektive 59 lägenheter. Arkadia bostäder har färdigställt 40 lägenheter och Riksbyggen har flyttat in i Ekedal, 61 lägenheter. Det är ett resultat av vårt långsiktiga arbete för att skapa förutsättningar för hållbar stadsutveckling.

Museets basutställning har uppdaterats och arbetet med samlingarna fortsätter, med planer på framtida visningar i magasinet. Samarbete med andra museer i Skaraborg har ökat antalet besökare, och gamla läroverket blir konstmuseets första basutställningsfilial.

I maj invigdes nya cykelleder som sista delen av Billingeprojektet med satsningar att utveckla och bredda utbudet. Långloppet och Billingeracet genomfördes framgångsrikt med hjälp av föreningslivet. Under skidsäsongen 2023/2024 har försäljning av säsongskort och dagskort varit högre än budgeterat både för slalombacken och längdspåren.

Projekt för hållbart arbetsliv och kvotering av arbetstid har visat positiva resultat, med minskad sjukfrånvaro och förbättrad arbetsmiljö. Fokusgrupper har också genomförts för att analysera chefers förutsättningar, och en handlingsplan kommer att tas fram under året.

5 Helårsprognos 2024

Skövde kommun redovisar en positiv prognos om 92 miljoner kronor, vilket är 76 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat. Det är en försämring med 8 miljoner kronor mot tertiäl 1 och beror bland annat på verksamhetens försämrade prognoser. Exkluderas resultatet av de finansiella placeringarna är resultatet 1,1 miljoner kronor.

Nedan redovisas finansförvaltningens och nämndernas prognoser.

Finansförvaltning

Finansförvaltningen totalt har ett överskott jämfört med budgeten med cirka 153 miljoner kronor. Det största överskottet om 90 miljoner kronor bidrar den positiva värdeutvecklingen av kommunens finansiella placeringar till. Även skatte och bidrags intäkterna bidrar med närmare 54 miljoner kronor.

Kostnaderna för pensionerna förväntas bli 30 miljoner kronor högre än budgeterat samtidigt som överskottet på personalomkostnaderna är 22 miljoner kronor. Även centralt budgeterade medel för demografipengen och kapitalkostnader prognostiserar ett överskott om 30 miljoner kronor och beror på färre barn och elever samt att vi inte hunnit med att investera den takt som var budgeterad. Finansnettot är negativt och beror på högre räntekostnader än budgeterat, 28 miljoner kronor.

Exploateringsverksamheten prognostiserar ett överskott och beror på att sex exploateringsprojekt avslutas. Samtidigt som strategiska fastigheter redovisar ett underskott som bland annat beror på rivnings och saneringskostnader, sammantaget visar dessa två verksamheter ett överskott om 11 miljoner kronor. Över

5.1 Nämndernas prognoser

Nämnderna exklusive den taxefinansierade verksamheten redovisar en negativ helårsprognos om 56 miljoner kronor. Prognosen per 31 augusti är 13,5 miljoner lägre än den prognosen som sattes för nämnderna vid tertiäl. Det har skett förändring mellan nämnderna, barn och utbildningsnämnden ett bättre resultat om 4 miljoner, servicenämndens prognos har försämrats med 5 miljoner kronor bland annat till följd av att snöröjningskostnader samt rivning- och saneringskostnader blivit högre. Även vård och omsorgsnämnden minskar sitt resultat med 11 miljoner kronor beror bland annat på effekter av heltid som norm och volymökning inom LSS-verksamheten.

Nedan redovisas en kort sammanfattning per nämnd. För fler detaljer, se nämndernas delårsrapporter.

Nämndernas prognos

(miljoner kronor)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse Budgetprognos
Kommunstyrelsen	618,5	618,5	0
Barn- och utbildningsnämnd	1 498,9	1 509,2	-10,3
Vård- och omsorgsnämnd	1 205,1	1 204,0	1,1
Socialnämnd	261,2	295,7	-34,5
Kultur- och fritidsnämnd	212,0	210,7	1,3
Servicenämnd	10,2	23,5	-13,3
Bygglövsnämnd	0,5	0,5	0
Kommunfullmäktige	4,8	4,8	0
Revision	1,8	1,8	0
Överförmyndare	7,2	7,3	-0,1
Valnämnd	1,1	1,6	0,2
Summa skattefinansierad verksamhet	3 821,6	3 877,2	-55,6
Teknisk nämnd affärsverksamhet	0	20,8	-20,8
Verksamhetens nettokostnader	3 821,6	3 898,0	-76,4

Kommunstyrelsens prognos är en budget i balans. Inom kommunstyrelsens verksamheter är det både positiva och negativa avvikelser mot budget. Kostnader för vinterväghållning och barmarksrenhållning (vårstädning) överstiger budget med 11,0 miljoner kronor för helåret. Medan de kommunövergripande utvecklingsmedel nyttjas inte fullt ut under året, utan bedöms ge ett överskott om totalt 9,9 miljoner kronor. Det innefattar såväl kommunstyrelsens utvecklingsmedel, driftsmedel för Billingsatsningen samt övriga övergripande utvecklingsmedel.

Barn- och utbildningsnämnden prognosför året visar på ett underskott om 10,3 miljoner kronor. Det är en förbättring sedan förra prognosen med 4 miljoner kronor. De främsta förklaringarna till det minskade underskottet är dialog och stöd till enhetschefer kring organisation och ekonomi.

Förskolans verksamhet visar på en prognos med ett underskott på 4,7 miljoner kronor vilket motsvarar 1,1 procent av förskolans ram. Förskolans underskott är helt kopplat till de demografiska utmaningarna med färre inskrivna barn och lägre intäkter. Enheterna har inte fullt ut anpassat sina personalkostnader i samma takt på grund av arbetsrättsliga regler som gör det svårt att snabbt minska personalstyrkan. Denna obalans mellan intäkter och kostnader skapar ett underskott som förskolan hanterar genom ytterligare åtgärder. Kostnader för utbetalning till fristående förskolor har minskat på grund av färre inskrivna barn även hos fristående huvudmän.

Grundskolans verksamhet visar på en prognos med ett underskott på 2,6 miljoner kronor vilket motsvarar 0,3 procent av grundskolans ram. Grundskolan har minskat sitt underskott sedan föregående prognos med 1,7 miljoner kronor. Grundskolans enheter minskar sina underskott sedan föregående prognos tack vare åtgärdsplaner och dialog med avdelningschef och ekonomer. Genom ett nära samarbete och verksamhetsbesök har skolorna fått stöd med schemaläggning och organisationsfrågor, vilket bidragit till en mer effektiv resursanvändning och förbättrad ekonomi.

Gymnasieskolans verksamhet visar en prognos med ett underskott på 4,7 miljoner kronor vilket motsvarar 1,8 procent av gymnasieskolans ram. Gymnasieskolan har minskat sitt underskott sedan föregående prognos med 0,7 miljoner kronor. Det är fortsatt en utmaning att få en stabil ekonomi på de program som inte är fulla eftersom flera kostnader är fasta och leder till en högre kostnad per elev. De program som har ett lägre antal sökande står för de största underskotten.

Även om det totala antalet elever som väljer yrkesprogram har ökat över tid, har detta medfört att kostnaden per gymnasieelev också har ökat. Yrkesprogrammen har vanligtvis större investeringsbehov på grund av de praktiska momenten som kräver specialutrustning och material, samt mindre undervisningsgrupper för att säkerställa hög kvalitet och säkerhet i undervisningen.

I takt med att fler elever väljer mer kostsamma program hos fristående huvudmän ökar den genomsnittliga kostnaden per elev. Budgetavvikelsen avseende bidrag till fristående huvudmän inom gymnasieskolan är 2,9 miljoner kronor.

De *gemensamma* IT-kostnaderna är lägre än budgeterat på grund av lägre licenskostnader. Personalkostnaderna är lägre på grund av ej tillsatt sjukfrånvaro. Den generella reserven som ligger övergripande har inte använts och bidrar också till ett lägre underskott för nämnden.

Vård- och omsorgsnämnden förväntas redovisa ett positivt resultat jämfört med budget på 1,1 miljoner kronor vid årets slut. Det är en försämring med 11,7 miljoner kronor jämfört med föregående prognos och beror bland annat på utmaningar kring heltid som norm, där effekterna har blivit tydligare under året, har framför allt LSS-verksamheten en volymökning som inte helt har förutsetts.

Äldreboende Ekedal kommer under året vara i full drift med 130 lägenheter. Renovering på Solgårdens äldreboende (Tidan) pågår under en stor del av 2024, vilket skapar budgetöverskott på enheten. Satsningen på utökning av enhetsassistenter kommer inte ha helårskostnad under 2024. Personalkostnaderna är dock för många enheter högre än budget och trots ovan nämnda överskott förväntas avdelningen totalt redovisa ett underskott på 3,7 miljoner kronor vid årets slut.

Vård- och omsorgsnämnden har beslutat om ny ersättning för delegerade hälso- och sjukvårdsåtgärder till hemtjänsten med start från 1 april. Tillsammans med en fortlöpande översyn av tolkningen av insatser enligt IBIC har den beställda hemtjänstvolymen minskat mer än förväntat under året och förväntas ge ett överskott på 9 miljoner kronor. Utförande hemtjänstenheter har samma utmaningar med heltid som norm som övriga verksamheten, samtidigt som åtstramningen av beställd volym ställer krav på en effektivare verksamhet. Avdelningen för hemtjänst förväntas totalt ett underskott på 0,7 miljoner kronor.

Den nya avdelningen för hälso- och sjukvård prognostiserar ett underskott på 0,7 miljoner kronor jämfört med budget vid årets slut. Avdelningen håller på att genomlysas och verksamheten förstärks genom att rikta prestationsbaserade statsbidrag till omställningskostnader under året. Under sommaren har bemanningsföretag använts för att säkra tillgången till personal.

Personlig assistans hade en minskning av antalet ärenden i början av året, men trenden vände under sommaren. Volymminskningen förväntas därmed inte bli så stor som prognostiserat i förra tertiärrapporten. Många ärenden har högre personalkostnader än budget och externa placeringar (barn) har ökat. Sammantaget förväntas avdelningen redovisa ett överskott på 2,8 miljoner kronor vid årets slut.

Bostad med särskild service och daglig verksamhet förväntas redovisa ett underskott på 11,2 miljoner kronor vid årets slut. Underskottet skapas framför allt av högre kostnader för externa placeringar (vuxna) än budgeterat. Hög vårdtyngd som kräver en hög bemanning i specifika ärenden ger ytterligare stort budgetunderskott, samtidigt som många enheter påverkas av utmaningarna i samband med heltid som norm (se ovan). Ett stort inflöde av brukare inom framför allt daglig verksamhet och boendestöd kräver utökade personalresurser.

Prognosen för intern styrning och stöd är totalt ett överskott på 14,6 miljoner kronor. Det handlar om reserv för oförutsett på 6 miljoner kronor, överskott på avgifter 2,8 miljoner kronor samt att kompetensutveckling m.m. huvudsakligen finansieras av prestationsbaserade statsbidrag och därmed blir budgeterade medel över. I överskottet ovan ingår även bemanningsenheten, som förväntas ha överskott vid årets slut med en prognos om 3,4 miljoner kronor.

Socialnämnden visar vid T2 på ett underskott om 34,5 miljoner kronor i helårsprognosen, vilket ligger i linje med den prognos som lades vid T1. Underskottet härrör sig främst till placeringar för barn, unga och vuxna samt ny bestämmelse kring dygnsvila.

Övergripande verksamhet, försörjningsstöd samt verksamheten kring intensiv familjebehandling som inte kommit igång fullt ut, visar på ett överskott mot budget.

Avdelningen barn och unga visar på ett totalt underskott om drygt 38 miljoner kronor, vilket är en försämring med cirka 4 miljoner kronor mot T1. Hög arbetsbelastning, samt svårighet med att rekrytera personal, medförde att konsulter kontrakterats under året för att hjälpa till med utrednings- och insatsärenden. Extern HVB-vård för barn och unga visar på ett underskott om 18,3 miljoner kronor mot budget. I budget finns utrymme för 248 vårddygn/månad. För januari till augusti har det legat på snitt 419 vårddygn/månad. Även kostnaden för familjehemsplaceringar visar på ett underskott om 18,2 miljoner kronor, inklusive jourhemsplaceringar. De barn som placeras är till åldern ofta väldigt små varvid dessa placeringar blir så kallade uppväxtplaceringar. Bristen på familjehem har också bidragit till att konsulentstödda familjehem varit tvungna att anlitas i de fall då det inte finns familjehem att tillgå eller då behoven är mer omfattande. Dessa placeringar är mer kostsamma i förhållande till familjehemsplacering, men billigare än vad en HVB placering skulle vara.

Vuxenavdelningen visar på ett underskott om 2,2 miljoner kronor, vilket är en förbättring med 0,4 miljoner kronor mot T1. Skyddsplaceringar vuxen avviker med 1,2 miljoner kronor mot budget. Även missbruksplaceringar avviker negativt från budget med 1 miljoner kronor, men är en förbättring med 1 miljon kronor mot prognosen vid T1. Verksamheten jobbar aktivt med boendekedja och uppföljningar enligt Gotlandsmodellen vilket nu gett ekonomisk effekt.

Verksamheterna inom socialpsykiatri avviker med 1,5 miljoner kronor och härleds till ökade personal- och bemanningskostnader då man bland annat behövt bemanna upp med extra personal kring en brukare som haft ett ökat vårdbehov. Kostnad för bemanning då ordinarie schemalagd personal är sjuka samt minskade hyresintäkter bidrar också till underskottet.

Prognosen är att utbetalt försörjningsstöd ändå kommer att rymmas inom tilldelad budget. Osäkerhet finns dock inför kommande verksamhetsår, dels på grund av förändrat arbetsmarknadsläge men också med anledning av folkbokföring av Ukrainaflyktingar.

Bidrag från Migrationsverket relaterade till massflyktsdirektivet bidrar till högre intäkter än budgeterat. Intäkterna är svårprognosticerade då det beror på flera faktorer, inklusive den fortsatta utvecklingen av situationen i Ukraina och antalet personer som söker skydd i Sverige.

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett överskott på 1,3 miljoner kronor för 2024. Överskottet är framförallt hänförligt till att drifts- och kapitalkostnaderna understiger budget hos Fritid Skövde och vakanta tjänster på kulturen. Förklaringen är att projektet ny friidrottsarena är försenad samt att investering av ny åkattraktion skjutits på framtiden. Bidragande till överskottet är flytt av konstsamling till ny magasinslokal som senarelagts.

Arena Skövde Bad har haft besöksbegränsningar för att hantera höga nivåer av gasen trikloraminer, vilket lett till lägre intäkter. Åtgärder har genomförts gällande vattenreningen och besöksantalet har ökat under andra tertialet. I samhället ses en generell nedgång i besök till upplevelsebad under perioder av ekonomisk osäkerhet och stigande inflation, detta innebär en potentiell risk för att vi inte kommer att uppnå vårt försäljningsmål.

Under skidsäsongen 2023/2024 har vi nått försäljningsmålet av säsongskort och dagskort både för slalombacken och långd skidspåren.

Kostnader har uppstått på grund av att projektet Södermalms IP pågått över seriestart, vilket har lett till att Skövde AIK har fått spela matcher på annan plats. Skövde kommun har stått för kostnader avseende ersättningsarena i Borås. Under våren försattes Skövde IK i konkurs vilket innebär minskade hyresintäkter för Fritid Skövde.

Servicekommitténs skattefinansierade verksamheter prognostiserar ett negativt resultat om drygt 13 miljoner kronor för år 2024. Det negativa resultatet beror till största delen på den ökade kostnaden för snöröjning som beräknas bli 10 miljoner kronor högre än budget. De senaste årens prisökningar i nya upphandlingar har inte kompensats i nämndens prissättning. Våren 2024 anses också vara onormalt snörik.

I prognosen finns kostnader av engångskaraktär med i form av driftskostnader i samband med investering som kommer att belasta årets resultat. Det är kostnader för utrangering, rivning samt ersättningslokaler i samband med investeringsprojekt som prognostiseras till 6 miljoner kronor för 2024. Implementering av nytt fastighetssystem beräknas kosta 2 miljoner kronor under 2024.

Servicekommittén taxefinansierade verksamheter prognostiserar med ett underskott på 20,8 miljoner kronor 2024 för de taxefinansierade verksamheterna. Helårsprognosen för Fiber förväntas ge ett överskott med 1,3 miljoner kronor. Intäkterna är högre än kostnaderna för fiberverksamheten samtidigt som lönerna beräknas bli lägre än budgeterat på grund av vakanta tjänster.

VA-avdelningen prognostiserar med negativt resultat på 22,1 miljoner kronor för 2024. Detta beror främst på ökade räntekostnader. VA har en beslutad taxehöjning på 15 procent inför 2024 med ett underskott på 23,3 miljoner kronor som till största delen beror på ökade räntekostnader. Förslaget från VA inför 2024 var 23 procent höjning för att återbetalningen till VA-kollektivet skulle kunna genomföras på 3 år.

Bygglövsnämnden prognosticerar en budget i balans för verksamhetsår 2024. Helårsprognosen är densamma i tertialrapport 1 och 2.

5.2 Investeringsprognos

Investeringsbudgeten för 2024 uppgår till 1 244,6 miljoner kronor varav den taxefinansierade verksamheten uppgår till 173 miljoner kronor. I den totala investeringsbudgeten för 2024 ingår ombudgeteringar från 2023 på 397,6 miljoner kronor varav 33,9 miljoner kronor är kopplat till den taxefinansierade verksamheten. Prognosen för 2024 visar på en investeringsvolym om 702,8 miljoner kronor varav taxefinansierad verksamhet bedöms förbruka 102,6 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen i förhållande till den totala investeringsbudgeten uppgår till 541,9 miljoner och förklaras av både externa och interna faktorer men där den främsta anledningen är att projekt förskjutits framåt i tiden.

Inventarier

Den totala budgeten för inventarier uppgår 2024 till 65,2 miljoner kronor. I prognosen bedöms 47,8 miljoner kronor förbrukas under året. Avvikelsen om 17,4 miljoner kronor förklaras till största del av att lokalprojekt har förskjutits i tid vilket innebär att inventarieinköpen som planerades att genomföras 2024 flyttas fram till 2025.

Övrigt

Under kategorin övrigt finns kvarvarande investeringsmedel för H22 effektiviseringar, Ersättningslokaler och generell investeringspott. Totalt uppgår kvarvarande medel till 1,9 miljoner kronor vid delåret. Prognosen för helåret är att kvarvarande medel inte kommer att utnyttjas.

Fastighetsförvärv

Budget 2024 avseende fastighetsförvärv är 40 miljoner kronor och per 31/8 har enheten för Mark och exploatering förvärvat fastigheter för 1 miljon kronor. Prognosen för 2024 visar ett underskott om 23,0 miljoner kronor. Den höga exploateringsstakten gör att kommunen behöver fylla på sin markreserv avseende strategiska fastigheter för att skapa förutsättningar för kommunen att växa. Dock är det alltid planering och förhandling vilket ger en osäkerhet i prognos kring när förvärv genomförs och därmed när kostnad för förvärv förväntas. Verksamheten avseende strategiska fastigheter visar en negativ budgetavvikelse om 14,5 miljoner kronor. Detta avser driftkostnader relaterade till investeringsbudgeten för fastighetsförvärv så som rivning, sanering och byggnadsvärde. Vid varje förvärv görs en bedömning av kommande användning som formuleras i en avsiktsförklaring. Om fastigheten kommer att exploateras inom tre år så är eventuell byggnad inte att anse som en anläggningstillgång och då belastas driften med byggnadsvärdet vid förvärvstillfället. I samband med förvärv så kan även expropriation- och intrångsersättning tillkomma. Förändring mellan prognoserna avser ett större fastighetsförsäljning där förutsättningar i avtal har justerats något vilket gör att resultatet för året är förändrad men ersättning i sin helhet är oförändrad.

Infrastruktur

Investeringsbudget för infrastruktur exklusive IT 2024 är 317,9 miljoner kronor. Flera stora investeringar är budgeterade under året bland annat Stallsikenrondellen, Stationsgatan ombyggnad och Norrmalmsrondellen. Prognosen är att 117,9 miljoner kronor kommer att förbrukas under 2024. Underutnyttjande beror både på externa och interna faktorer. Avseende externa faktorer så pågår utredningar, vägplaner och ledningsarbete. Vissa projekt har fått prioriteras ned på grund av resursbrist. Under 2024 kommer bland annat Norrmalmsrondellen att genomföras, och Törebodavägen som verkställs i etapper fortsätter under året. Projekt som kommer att visa ett underskott även för total projektbudget är Nohlagavägen kapacitetsökning. Avvikelsen summeras till 9,2 miljoner kronor i underskott. Även Mörkekorset/Staketgatan prognostiserar ett underskott om 13 miljoner kronor för projektet totalt. Detta är knutet till framför allt inflation och de prisökningar som har skett sedan budgetbeslut.

Infrastruktur arbetar med att omvandla finansieringen av de projekt som uppfyller kriterierna för hållbara investeringar till "Gröna lån". Detta innebär att finansieringen kommer från placerare som vill att deras förvaldade medel ska göra skillnad för miljön. Ett verktyg som Kommuninvest skapat för att uppmärksamma och driva på miljöarbetet och underlätta samarbete mellan ekonomi- och miljöspecialister.

Prognos för investeringar i IT-infrastruktur är 4,0 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget. Investeringarna avser främst löpande utbyggnad och utbyte.

Lokaler, reinvesteringar

Investeringsbudgeten 2024 för lokal- och reinvesteringar uppgår till 642,7 miljoner kronor och prognosen för helåret är 317,8 miljoner kronor. Avvikelsen om 324,9 miljoner kronor kan till stora delar förklaras av att flera projekt är förskjutna i tid vilket gör att utgifterna uppstår kommande år. Den största avvikelsen visas på projektet Arena upplevelsebad, avvikelsen om 19,5 miljoner kronor beror främst på en tidsfördröjning i genomförandet som förorsakats av uppkomna problem i reningsprocessen.

Budgeten för lokal- och reinvesteringar uppgår totalt till 642,7 miljoner kronor. Enligt prognosen kommer 317,8 miljoner kronor att förbrukas under året, vilket innebär en positiv årsavvikelse och ett underutnyttjande på 324,9 miljoner kronor. Årets avvikelse är betydligt större vid jämförelse med tidigare år, anledningen till underutnyttjandet av investeringsbudgeten beror främst på att projekt blivit framflyttade eller försenade mot budgeterad tidsplan.

Övriga projekt med större årsavvikelser:

- Projektet *Grundskola 7–9 inkl. anpassad skola Science city* bedöms förbruka 9 miljoner kronor i år, budgeten för 2024 uppgår till 60 miljoner kronor vilket innebär en årsavvikelse på 51 miljoner kronor. Totala projektprognosen visar dock att projekten kan genomföras inom beslutad budget och att färdigställandet följer satt tidsplan.
- *Mossagårdens förskola* med en total budget på 60 miljoner kronor var planerad att starta upp under året men med hänsyn till det minskande barnantalet flyttas denna investering fram utanför planperioden. Det innebär en större årsavvikelse som uppgår till 35 miljoner kronor.
- Projektet *kapacitetsökning befintliga förskolor* kommer att visa positiv årsavvikelse för året om 20 miljoner kronor. Projektet har pausats med hänsyn till minskningen av barnantalet i åldrarna 1–5 år de närmaste åren.
- Projektet *modernisering kulturhuset* har en sedan tidigare en total projektbudget om 28 miljoner kronor varav 24 miljoner kronor är budgeterade under 2024. Projektet flyttas framåt i tiden vilket innebär att årsavvikelsen bedöms uppgå till 24 miljoner kronor.
- Projektet *rutschkanor upplevelsebad* är försenat på grund av utredningen av reningskapaciteten på arenan. Genomförandet av projektet börjar under hösten med färdigställande under 2025–2026, vilket innebär att årets avvikelse bedöms uppgå till 17 miljoner kronor.
- Projekten *Friidrottsanläggning, Gruppbostad 2025–01, Gruppbostad 2026–01* är försenade och visar tillsammans upp en årsavvikelse om 62 miljoner kronor. Förseningarna har orsakats av att det tagit längre tid än vad som beräknats gällande att få byggklara fastigheter.
- Projektet *Västerhöjds kök, matsal och ersättningsytor* har under våren adresserat kostnadsökningar. Möjliga åtgärder för att hantera dessa kostnadsökningar samt ett omtag för att säkerställa ett helhetsperspektiv pågår. Med hänsyn till osäkerheten bedöms projektet visa en positiv årsavvikelse på 19 miljoner kronor.

Reinvesteringar inklusive medel för upprustning av kök har en total budget på 156,6 miljoner kronor varav 118 miljoner kronor beräknas förbrukas under året. Årets avvikelse förklaras dels av att en mindre andel av de löpande underhållsåtgärderna inte hinner genomföras tillsammans med att större underhållsåtgärder på idrottshallen Södermalms IP och Tidanbadet inte kommer att genomföras under året.

Pågående och kommande projekt som bedöms överskrida total projektbudget med mer än 5 miljoner kronor eller med mer än 10 procent:

Nolhagavägen kapacitetsökning

Projektet har en projektbudget om 37,0 miljoner kronor och prognosen visar på en negativ avvikelse om 9,2 miljoner kronor. En utredning är uppstartad för att fastställa orsaker samt för att kunna göra en erfarenhetsåterföring.

Mörkekorset/Staketgatan

Projektet har en projektbudget om 17,7 miljoner kronor och prognos visar ett underskott om 13,2 miljoner kronor. Projektet beslutades redan 2017 och bland annat allmän indexuppräknings och inflation har gjort att projektbudget inte balanserar.

Taxefinansierad verksamhet

Investeringar i vatten och avlopp samt fiber är taxefinansierade. I budgeten för 2024 var 173 miljoner kronor avsatta för sådana investeringar, varav 8,7 miljoner för fiberinvesteringar.

Prognosen för fiberverksamheten uppgår till 9 miljoner kronor, avvikelsen om 0,3 miljoner kronor förklaras av att det i efterarbetet vid fibernedläggning har utförts mer asfaltering än beräknat.

Prognosen för Vatten- och Avloppsverksamheten uppgår till 93,6 miljoner kronor vilket innebär en positiv årsavvikelsen om 70,4 miljoner kronor.

VA har 29,5 miljoner kronor ofördelat som inte kommer att utnyttjas under 2024. Anledningen till detta beror dels på att det finns ett behov att förstärka med resurser men framförallt på att verksamheten ser över arbetssätt och struktur med fokus på en långsiktig och hållbar investeringsplan med rätt projekt i rätt tid.

Östra matningen är färdigställd och visar en positiv avvikelse om 7 miljoner kronor för 2024.

Omläggningen på Eriksdalsgatan samt vatten och avlopp till norra Böja kommer inte att påbörjas under 2024 vilket innebär en positiv årsavvikelse om 10 miljoner kronor. Projektet VA till Klämmabäcken är påbörjat men visar en positiv årsavvikelse på 3 miljoner kronor, projektet kommer att fortsätta och färdigställas under 2025.

Projektet gasanläggningen på Stadsquarn är försenat samt lokalanpassningar på stadsquarn vilket innebär en positiv årsavvikelse på totalt 15 miljoner kronor. Löpande investeringar för dag-, dricks- och spillvatten samt löpande investeringar för reningsverk har inte kommit igång som det var tänkt och 10 miljoner kronor förbrukas inte i år, medan investeringar i ledningsnätet beräknas att förbruka 4 miljoner kronor mer än året budget. VA till Truvel färdigställs under hösten och beräknas kosta 5 miljoner kronor mer än budget för 2024 på grund av bergsprängningar, bortkörning av blöta massor samt en del ändrings- och tillägsarbeten.

Investeringsbudget

(miljoner kronor)	Utfall Delåret 2024	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Inventarier	27,2	65,2	47,8	17,4
Övrigt	0,0	1,9	0,0	1,9
Fastighetsförvärv	1,0	40,0	63,0	-23,0
Infrastrukturinvesteringar	36,7	321,9	121,9	200,0
Lokalinvesteringar	175,7	642,7	317,8	324,9
- varav reinvestering	75,6	156,6	118,2	38,4
Taxefinansierad verksamhet	52,7	173,0	102,6	70,4
Summa investeringar	293,4	1244,6	653,1	591,5
Infrastruktur inom exploateringsområden	27,3	0,0	27,3	-27,3
VA inom exploateringsområden	23,3	0,0	14,1	-14,1
Finansiell leasing	9,2	0,0	13,7	-13,7
Bruttoinvesteringar	353,1	1244,6	708,2	536,4
Investeringsbidrag och anslutningsavgifter	-5,27	0,0	-5,4	5,4
Nettoinvestering	347,8	1244,6	702,8	541,8

*Investering inom exploatering budgeteras på en övergripande nivå därav finns ingen budget angiven i tabell ovan.

5.3 Exploateringsprognos

Mark- och exploateringsverksamheten arbetar för att säkra kommunens långsiktiga markförsörjning och exploatera bostads- och verksamhetsområden genom att köpa, bearbeta och ställa iordning råmark för bostads- och verksamhetsändmål. I de fall avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet klassificeras och värderas denna som omsättningstillgång. Den gata, parkmark och belysning som finns inom ett exploateringsområde och som kommer att finnas kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgångar och ingår i kommunens investeringsredovisning. Anläggningstillgångar finansieras i huvudsak av inkomster från försäljning av exploaterade bostads- och verksamhetstomter.

Aktivering och ibruktage av anläggningstillgångar inom exploatering

Inom de pågående exploateringsprojekten sker investering i form av gata, parkmark och belysning. När tillgångar aktiveras flyttas värdet från resultaträkningen till balansräkningen och kontot för pågående nyanläggning. När användning av en tillgång påbörjas tas den i bruk vilket innebär att upparbetat värde för tillgångarna flyttas från kontot för pågående nyanläggning till kontot för gata, park och gatubelysning och avskrivning påbörjas. De anläggningstillgångar som avses är gator, gatubelysning och parkmark som färdigställts och som även i fortsättningen ska ägas av kommunen.

Verksamhet

Budget för exploateringsverksamheten är 10,0 miljoner kronor för 2024 och prognosen visar ett överskott jämfört med budget om 25,5 miljoner kronor. 2024 kommer sex projekt att avslutas vilket kommer ge ett positivt exploateringsresultat om 35,0 miljoner kronor. Verksamheten för exploatering belastas också med 7,9 miljoner kronor i tillkommande avsättning för projekt Motorn där man ser ökade kostnader för omläggning av ledningar då man stött på stenblock vid den styrda borrningen. Denna verksamhet bär även kostnader för fastighetsskatt för de tomter där fastighetsbildning har skett samt utredningskostnader för de planer och program som är en förutsättning för vår samhällsbyggnad och framtida exploatering. Återföring av tidigare gjord nedskrivning sker med 12,2 miljoner kronor.

6 Finansiell analys

6.1 Delårsresultat

Resultatanalys

(miljoner kronor)	Helår 2023	Delår 2022	Delår 2023	Delår 2024	Prognos 2024
Årets resultat	197,8	246,6	139,7	113,7	92,0
% av skatter och bidrag	5,1	10,0	5,4	4,2	2,3
Reavinster och jämförelsestörande poster	-3,5	-5,4	0,0	0,0	0
Resultat efter justering för reavinster och jämförelsestörande poster	194,3	241,2	139,7	113,7	92,0

Delårets redovisade resultat uppgår till 113,7 miljoner kronor, 26 miljoner kronor lägre än för delåret 2023. Verksamhetens kostnader ökar med 172 miljoner jämfört med föregående år. Det är framförallt personalkostnader i som ökar kraftigt, där ökade pensionskostnader är den viktigaste komponenten. Positivt är att skatteintäkterna ökar med cirka 125 miljoner jämfört med delåret 2023. De finansiella intäkterna har ökat med cirka 62 miljoner och de finansiella kostnaderna har ökat med 54 miljoner vilket förbättrar finansnetto något jämfört med föregående år. Förklaringen till detta är kopplat till ett betydligt högre ränteläge samt en bra värdeutveckling på aktier och fonder i vår pensionsfond.

Balanskravet

(miljoner kronor)	Helår 2023	Delår 2022	Delår 2023	Delår 2024	Prognos 2024
Årets resultat	197,8	246,6	139,7	113,7	92,0
- avgår samtliga realisationsvinster	-3,5	-5,4	0,0	0,0	0
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-85,6	98,0	-43,1	-76,2	-90,3
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	108,7	339,2	96,6	37,5	1,7
Synnerliga skäl enl. KL 8:5b§	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Justerat balanskravsresultat	108,7	339,2	96,6	37,5	1,7
Reserveringar av medel till resultatutjämningsreserv	0,0				0
Årets balanskravsresultat	108,7				1,7

Vid avstämning av balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster, orealiserade vinster och förluster på värdepapper som uppstått under året. Däremot ingår intäkter från exploateringsverksamheten och olika former av engångsposter.

6.2 Kapacitet

Soliditet

%	Helår 2023	Delår 2023	Delår 2024
Soliditet exkl. pensionsansvarsförbindelse	37,5	37,9	36,5
Soliditet inkl. pensionsansvarsförbindelse	30,0	30,1	29,2

Soliditeten har minskat något under 2024. Anledningen är att balansomslutningen har blivit större på grund av investeringar och placeringar i pensionsfonden. Eget kapital har inte stigit i samma utsträckning och därför sjunker soliditeten.

6.3 Investeringar och exploateringar

Investerings- och exploateringsredovisning

(miljoner kronor)	Helår 2023	Delår 2022	Delår 2023	Delår 2024	Prognos 2024
Årets bruttoinvesteringar inkl. finansiell leasing och exploateringsområden	660,6	371,9	383,3	353,1	708
Årets resultat + avskrivningar	481,5	424,8	325,6	312,4	382,7
(efter jämförelsestörande poster)	481,5	424,8	325,6	312,4	382,7
i förhållande till årets bruttoinvesteringar (%)	72,9%	114,2%	84,9%	88,5%	54,1
efter jämförelsestörande poster)	72,9%	114,2%	84,9%	88,5%	54,1

Periodens bruttoinvesteringar uppgår till 353,1 miljoner kronor inklusive finansiell leasing vilket är 30,2 miljoner kronor lägre än vid samma period föregående år. Bruttoinvesteringarna beräknas också uppgå till en högre nivå vid årsskiftet än vid samma period föregående år. Vid delåret ryms inte investeringarna inom resultatet inklusive avskrivningar. Det betyder att kommunen behövt finansiera del av investeringarna vid delåret med lån. I prognosen för helåret bedöms kommunen behöva ytterligare upplåning för att klara finansiera årets investeringar.

Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringarna

%	Helår 2023	Delår 2023	Delår 2024	Prognos 2024
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringarna	74,9	88,8	89,8	54,5
(avser materiella tillgångar med hänsyn till jämförelsestörande poster)				

Självfinansieringsgrad är ett mått på hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel, det vill säga överskott av skatter och bidrag. Ett mått på 100 procent innebär att kommunen skattefinansierar samtliga investeringar, vilket innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna.

Självfinansieringsgraden per 2023-08-31 är i paritet med delåret 2023 och för att sedan sjunka i jämförelse med årsskiftet 2023. Detta beror på en något lägre investeringsnivå vid delåret 2023. Prognostiserad självfinansieringsgrad för 2024 uppgår till 54,5 procent vilket är betydligt lägre än tidigare år. Detta kommer det innebära att kommunen behöver finansiera mellanskillnaden om cirka 320 miljoner kronor genom lån.

6.4 Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar

(miljoner kronor)	Helår 2023	Delår 2023	Delår 2024
Aktier bokfört värde	1290,0	1223,5	1363,7
Kortfristiga placeringar	781,1	746,9	870,7
Likvida medel	125,3	32,5	142,8
<i>varav koncernbolagens andel av toppkontot</i>	<i>116,6</i>	<i>170,8</i>	<i>188,8</i>
Checkkredit	200	200	200

Aktier bokfört värde består mestadels av aktievärde av kommunens aktier i Skövde Stadshus AB. Detta värde har ökat på grund av ett aktieägartillskott på 65 miljoner kronor i samband med köpet av bolaget Skövde Exploatering Bromsaren 2 AB och Skövde Exploatering Mariesjö 3 AB. Långfristiga placeringar från pensionsfonden redovisas också under aktier bokfört värde. Här har placeringar i SEB Nordic Energi ökat på med 10 miljoner. En till post under denna rubriken är insatts kapital till Kommuninvest ekonomisk förening, enligt tidigare beslut ökade kommunen insatskapitalet med 5,4 miljoner kronor.

Övriga placeringar som kommunen har i aktie och räntefonder klassas som kortfristiga placeringar. Dessa placeringar består av kommunens pensionsfond samt en portfölj avseende gåvomedel från Egnells medel, Adamssons gåva och Wallers arv och en portfölj kopplat till överskottslikviditet. Utvecklingen av kommunens placeringar redovisas i detalj i kommunens finansrapport.

Checkkrediterna uppgår till 200 miljoner kronor. Betalförmågan är fortsatt god och ligger inom ramen för finanspolicyen.

6.5 Finansiella skulder

Finansiella skulder (lån)

(miljoner kronor)	Helår 2023	Delår 2023	Delår 2024	Prognos 2024
Lån i bank (kort-och långsiktig)	5225	4775	5475	5675

Under tertial 2 har inga nya lån upptagits av koncernen och betalningsförmågan är fortsatt god. Skulden förväntas dock öka under tertial 3 då flera större utbetalningar förväntas genomföras exempelvis genom planerade fastighetsförvärv och en återbetalning till Skolverket.

6.6 Pensionsåtaganden

Pensionsåtaganden

(miljoner kronor)	Helår 2023	Delår 2023	Delår 2024
Avsättning till pensioner (inkl. löneskatt)	392,4	392,3	516,4
Pensionsförpliktelse äldre än 1998 (inkl. löneskatt)	853,1	869,5	885,0
Total pensionsförpliktelse	1245,5	1261,8	1401,3

Avsättning till pensioner indexeras med KPI. Senaste årens inflation har bidragit till ökade pensionsåtaganden. Inflationen har avtagit och vi kan se fram emot en mer normal kostnadsutveckling. Ansvarsförbindelser har varit i en sjunkande trend då dessa pensioner betalas ut och inga nya rättigheter byggs upp. Men indexeringen har gjort att den sjunkande trenden har brutits och att den gamla pensionskulden ökat. Den förväntas dock minska framöver igen då inflationen ligger inom Riksbankens mål.

Nästa år kommer ökningen av pensionsskulden att avta på grund av inflationens utveckling under 2024.

7 Bolag och förbund

En kommuns redovisning ska även omfatta verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer och där kommunen har stort inflytande. Nedan anges de bolag och kommunalförbund som ingår i den totala kommunkoncernredovisningen. Där procentsats inte anges är ägandet 100 procent. Här finns också en kort beskrivning av viktiga händelser under delåret.

Då koncernens räkenskaper inte uppfyller de villkor som behövs för att upprätta en sammanställd redovisning jämte kommunen så redovisas inte delårsresultat med prognos på koncernnivå. I bilaga däremot, redovisas respektive koncernbolags delårsutfall, helårsprognos samt en utökad beskrivning av väsentliga händelser.

Skövde Stadshus AB

Skövde Stadshus AB ska som moderbolag i Skövde kommuns helägda bolagskoncern, leda, driva och utveckla verksamheter inom kommunens kompetensliga områden. Bolaget är kommunens verktyg för att utöva en aktiv styrning, tillsyn och uppföljning av koncernbolagen.

Bolagskoncernen kommer från och med verksamhetsåret 2025 att omfattas av EU:s direktiv, Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD. CSRD skärper de nuvarande kraven på hållbarhetsrapportering och kommer innebära nya arbetssätt, ianspråktagande av resurser och nya samverkansformer där även kommunen kommer att spela en väsentlig roll.

Kreativa Hus Skövde AB och Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB står fortsatt inför stora ekonomiska utmaningar framåt då bolagen förväntas investera för att tillgodose fortsatt utveckling inom Skövde Science City.

AB Skövdebostäder

AB Skövdebostäder är ett av kommunens viktigaste redskap för att främja en god bostadsförsörjning. Avsikten med detta allmännyttiga bostadsföretag är att det ska fungera som kommunens långsiktiga företrädare på bostadsmarknaden i Skövde. Bolaget ska tillsammans med andra intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara ett attraktivt boendialternativ i regionen.

Under de två första tertialen 2024 har Skövdebostäders verksamhet utvecklats enligt plan. Bolaget har aktivt bidragit till kommunens mål genom sitt deltagande i styrgrupper för Tillväxt och attraktionskraft, Barn och unga samt Klimat och miljö. Årets resultat före skatt beräknas på helåret att sluta strax över budget.

Uthyrning av 88 lägenheter i nyproduktion på Timmergränd i Södra Ryd har tagit längre tid än vad som varit brukligt de senaste åren vilket lett till högre hyresbortfall än budgeterat. Från 1 oktober är allt uthyrt.

Partneringavtal tecknat mellan Skövdebostäder, Skövde kommun och Asplunds bygg om byggnation på kvarteret Eldaren i Mariesjö.

Skövdebostäder fortsätter planera för ytterligare investeringar i nyproduktion. Bland annat i Stöpen, på Mariesjö och i kvarteret Vadden.

Skövde Energi AB

Skövde Energi AB är kommunens redskap för att långsiktigt främja en klimat- och resurseffektiv energiförsörjning och eldistribution. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen. Bolaget ska också tillgodose kundernas behov av konkurrenskraftiga energilösningar och aktivt verka för en omställning till ett klimat- och resurseffektivt energisystem. Dessutom ska bolaget drivas i syfte att skapa affärsmässig samhällsnytta.

Bolagets framgång och drivkraft bygger på medvetna, långsiktiga satsningar på hållbarhet där god ekonomi, miljö, effektivitet, kvalitet och leveranssäkerhet är centrala faktorer. Bolagets värdeord; tillsammans, ansvar, nytänkande och hjärta är en viktig del av den fortsatta kulturreisan. Årets medarbetarundersökning resulterade i högsta betyg; mycket väl godkänd (79,83).

Under 2024 har priset på biobränsle fortsatt att öka dramatiskt vilket lett till att produktionskostnaden för fjärrvärme stigit ytterligare från en redan hög nivå.

Omställningen till ett fossilfritt energisystem fortsätter i hög takt. Skövde och Skaraborg befinner sig i en del av Sverige där elektrifieringen är betydelsefull för viktig basindustri i Sverige. Hastigheten i omställningen utmanas fortsatt av flera olika osäkra faktorer så som tillståndsfrågor, acceptans, utveckling av regelverk och investeringsvilja. I den kontexten fortsätter bolaget att driva på utvecklingen utifrån befintlig förmåga och resurser.

Den gröna omställningen av energisystemet kommer fortsatt och under lång tid vara avgörande för Skövdes långsiktiga tillväxt och attraktionskraft.

Kreativa Hus AB

Kreativa Hus AB är kommunens redskap för att främja nyföretagande och tillväxt i Skövde kommun. Detta görs genom att tillhandahålla ändamålsenliga och attraktiva företagslokaler i en teknik- och forskningspark med koppling till Högskolan i Skövde. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen.

Kreativa Hus Skövdes huvuduppgift är att säkerställa att bolagen i Science Park Skövde har bra och attraktiva lokaler där de kan utveckla sina bolag på bästa sätt.

Bolagets stora investeringar kommer att påverka den framtida ekonomin. Att ägarna beslutar om att ändå gå vidare med kontorshuset Noden, är avgörande för att Science Park Skövde ska kunna växa och att fler personer blir sysselsatta i teknikparken, vilket gynnar skatteintäkterna i kommunen och inte minst, attraktionskraften för Skövde och Skaraborg. Kreativa Hus Skövde är en av nycklarna i kommunfullmäktiges prioriterade mål Tillväxt och attraktionskraft. Bolaget tar också hjälp av platsvarumärket för att öka kännedomen om Skövde för att attrahera nya företag och spetskompetens. Kreativa Hus bidrar till att både befintliga och nya företag inom Science Park Skövdes profilområden växer, tack vare miljön som vi är med och bygger. Det finns en osäkerhet och risk i att inbromsning i ekonomin gör att uthyrningen av Noden inte går i den takt man planerat, vilket givetvis skulle påverka resultatet.

Next Skövde Destinationsutveckling AB

Next Skövde Destinationsutveckling AB är kommunens viktigaste redskap för att koordinera och positionera Skövde som destination. Bolaget ska driva och utveckla besöksnäringen så att den växer mer än i riket i stort, samt verka för att utveckla Skövdes attraktionskraft.

En av årets viktiga händelser är satsningen på Welcome House Skövde som är mötesplatsen där nyinflyttade, besökare, Skövdebor, Skaraborgare och nyfikna får tips, vägledning och värdefulla kontakter. Skövde kommun och Next Skövde krokar arm och utvecklar Skövde Turistcenter till en kombinerad besöksmottagning och inflyttarvägledning. Welcome House ger inspiration och information till den som funderar på att flytta till eller besöka Skövde likväl till de som redan finns på plats. Inflyttning är väldigt viktigt för Skövdes utveckling och genom Welcome House skalas kapacitet upp till ett personligt mottagande.

Balthazar Science Center AB

Balthazar Science Center AB är ett av kommunens redskap för att stimulera intresset för teknik, matematik och naturvetenskap bland barn, elever, pedagoger och allmänhet i Skövde och Skaraborg. Bolagets verksamhet ska med ett långsiktigt perspektiv bidra till kompetensförsörjning samt göra Skövde till ett regionalt nav för utbildning.

Balthazar är en verksamhet som har ett otroligt starkt varumärke i landet och som det nu ställs att större förväntningar på och önskemål att stötta i omställningen. Verksamheten arbetar löpande med strategi- och visionsarbete för att matcha dessa förväntningar och behov. Tillsammans med näringsliv, akademi, skola, turism och kommunalverksamhet arbetar man med stora utvecklingssteg i flera områden. Balthazar som besöksmål och stöttande skolverksamhet ska bidra att locka fler att bosätta sig och verka i Skövdes samt Skaraborg. Att Balthazar är en stor del i kommunens erbjudande för att man ska vilja bosätta sig i kommunen och vilja starta en familj här. Att det finns en verksamhet riktad mot familjeaktiviteter och som arbetar för att stärka delregionen och skapa möjligheter.

Skövde Mark Exploatering och Utveckling AB

Bolaget Skövde Mark Exploatering och Utveckling AB startades under förra året i linje med kommunfullmäktiges beslut för att få en ändamålsenlig struktur och för att underlätta uppföljning. Under 2023 införskaffades fyra dotterbolag, tre av dessa bolag är registrerade med syfte att äga fastigheter inom stadsdelen Mariesjö/Skövde Science City. Det fjärde bolaget äger en fastighet inom det s.k. Arena-området. Under året har ytterligare två bolag bildats i samband med inköp av fastigheter, Skövde Exploatering Bromsaren 2 AB ägare till Bromsaren 2 och Skövde Exploatering Mariesjö 3 AB ägare till Mariesjö 3. Fastigheterna ligger inom geografin för projekt Skövde Science City.

Gemensamt för bolagen är deras ändamål att vara kommunens redskap för att förvärva och förvalta fastigheter inom framtida större utvecklingsområden som tex Skövde Science City, i syfte att medverka till omvandlingen av den nya stadsdelen. Bolagen ska bedriva sin verksamhet i samverkan med Skövde kommuns enhet för mark och exploatering.

Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB har erhållit aktieägartillskott på 65 miljoner kronor från Skövde Stadshus AB under året som i sin tur skickats vidare för att möjliggöra köpen av de nya bolagen. De köpande bolagen har också fått ta lån från Skövde kommun på 41 miljoner kronor för att finansiera dessa köp.

Science Park Skövde AB

Science Park Skövde AB har som syfte att främja nyföretagande och tillväxt. Bolaget ska verka för att skapa synergier, stärka konkurrenskraften, främja arbetstillfällena och därmed öka Skövdes attraktivitet.

För att nå upp till uppsatta mål är Science Park Skövde AB beroende av kontinuerlig utveckling av den fysiska miljön. Det gäller både nyutveckling i expensionsmiljöer som kommande Science City och vidareutveckling/upprustning av de inre och yttre miljöerna som parken redan verkar i. Detta för att fortsatt vara attraktiva för både organisk expansion och etablering av nya och växande företag.

Verksamheten kommer under 2024/2025 utvecklas vad gäller processer och kompetens inom innovationsledning för att kunna möta finansieringsförväntningar att kunna stötta företag och organisationer i den regionala omställningen.

För startup-verksamheten finns det i nuläget en stor osäkerhet vad gäller fortsatt finansieringsnivå i det nationella inkubatorprogrammet 2025–2029 jämfört med dagens nivå på 3 Mkr årligen.

Skaraborgs kommunalförbund

Skaraborgs Kommunalförbund ska ta tillvara medlemskommunernas intressen och främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet är att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare, och att samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Förbundet har 15 medlemskommuner.

Skaraborgs kommunalförbund driver fortsatt ett antal frågor på den Skaraborgsgemensamma arenan. Detta är särskilt tydligt då det gäller regional utveckling och etableringar. Projektenheten är aktiv i cirka tio projekt bland annat "Kompetenstrappa – förskola och fritidshem" samt "Attraktion till batteri- och fordonsbranschen". Samarbete med Göteborgsregionen inom batteribranschen är etablerat.

Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)

MÖS är ett kommunalförbund med en direktion och en miljönämnd som ska bidra till hållbar utveckling i syfte att forma en hälsosam och god miljö för dagens och morgondagens invånare. Medlemskommunerna är Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

2024 har MÖS haft ett samverkansavtal med Essunga kommun där man utfört tillsyn åt nämnden i Essunga kommun. Avtal mellan MÖS och Essunga kommun för år 2025 kommer skrivas under hösten 2024.

Essunga kommun har tagit ett beslut om att ansöka om medlemskap i MÖS med ingång 1 januari 2026.

Medlemskommuner har tagit beslut om att utöka förbundets ansvarsområde till att även omfatta tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter m.fl. lagar med tidigast start år 2026.

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg (RS)

RS bedriver en gemensam räddningstjänst för sina förbundsmedlemmar. Enligt lagen om skydd mot olyckor ligger detta ansvar annars på var och en av förbundsmedlemmarna. Syftet med förbundet är att bedriva en effektiv och kostnadseffektiv räddningstjänst med god ekonomisk hushållning kring förbundets samlade resurser. Förbundets främsta mål är att medverka till att förebygga olyckor och bränder samt minimera konsekvenserna av de olyckor som inträffar. Invånarna och de som vistas inom räddningstjänstområdet ska erbjudas en kompetent och effektiv räddningstjänst med hög beredskap för att kunna rädda liv och egendom samt begränsa skador på människa, miljö och egendom. Medlemskommunerna är Skövde, Essunga, Gullspång, Grästorp, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Tibro, Töreboda och Vara.

Nya regler gällande dygnsvila har stor påverkan på verksamhet/medarbetare, framför allt medarbetare i skifttjänst. Efter att reglerna varit gällande sedan februari konstateras att påverkan på medarbetare/verksamhet är stor. Det är stora svårigheter att täcka vakanser och näst intill omöjligt att planera in aktiviteter där medarbetare från flera schemarader ska medverka.

Med stor sannolikhet krävs utökning av medarbetarresursen för att bedriva verksamheten efter de nya reglerna gällande dygnsvila samt för att möjliggöra att medarbetare tar ut föräldraledighet utan negativ påverkan på verksamheten. Detta medför kostnadsökningar och i slutänden kostnadsökningar för medlemskommunerna.

Det är idag ett akut behov av en ny brandstation i Skövde, det är brist på tillräckliga/ändamålsenliga utrymmen för dagens verksamhet och än mer för framtida verksamhet.

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg (AÅS)

AÅS ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna. Den kommunala renhållningsskyldigheten regleras i miljöbalken. Skyldigheten innebär bland annat ansvar för insamling av kommunalt avfall från hushåll och verksamheter, samt tömning av små avloppsanläggningar. Medlemskommunerna består av Skövde, Essunga, Gullspång, Grästorp, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Tibro, Töreboda, Falköping och Vara.

Förbundet har övertagit ansvaret för insamling av förpackningar från 1 januari 2024. Det handlar om drift, skötsel och tömning av alla insamlingsplatserna (tidigare återvinningsstationer) samt insamling hos flerbostadshus. Från och med 2027 är uppdraget att samtliga fastigheter ska ha insamling av förpackningar fastighetsnära. Insamlingen ska finansieras av förpackningsproducenterna, men ersättningen rekvideras via Naturvårdsverket.

Under våren infördes fastighetsnära insamling av förpackningar från småhus i Gullspångs kommun. Insamlingen sker som försöksverksamhet, kallat Gullspångsprojektet, och kommer utvärderas under oktober 2024.

Fraktionen grovplast (kommunplast) sorteras ut på ytterligare tre ÅVC:er: Götene, Bångahagen (i Mariestad) och Risängen (i Skövde).

Uppföljande plockanalyser inom Sortera säcken visar på hög sorteringskvalité. Medeltalet är 86 procent rättsorterat i restavfallet på ÅVC. Inga säckar med osorterat avfall tas emot på återvinningscentralen. Med rätt sortering ökar möjligheterna för avfallet att återvinnas och mängden restavfall minskas.

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Skaraborgsvatten ansvarar för att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Förbundet ska leverera vatten av bästa möjliga kvalitet, med minsta möjliga mängd kemiska tillsatser. Det ska också upprätthålla god drift- och egenkontroll av vattenkvaliteten. Skaraborgsvatten ska dessutom aktivt medverka i Vätternvårdsförbundet för att säkerställa råvattenkvaliteten. Medlemskommunerna är Skövde, Skara och Falköping.

Förbundet behöver bygga en ny vattenreservoar för att öka säkerheten men även för att kunna anpassa driften till de högre energipriserna. Det investeras även mycket pengar i bla ledningsnätet men också i övriga delar av anläggningen då den varit i drift sedan 1959.

Nyligen togs de nya vattenledningarna till Skövde, delen Loringa till Skövde, i drift. Under 2024 projekteras för att fortsätta med sista biten fram till Borgunda. Det läggs två parallella ledningar, vilka ersätter den gamla ledningen som gick genom Skultorp och därför ej gick att underhålla. Projektet har gått enligt plan och första delen har kostat 66 miljoner kronor.

8 Uppföljning inom arbetsgivarområdet

8.1 Kommunstyrelsens prioriterade mål inom arbetsgivarområdet

Kommunstyrelsens prioriterade mål inom arbetsgivarområdet är en säkrad kompetensförsörjning. Arbetet pågår inom tre olika områden för att nå målet. Område ett handlar om att erbjuda medarbetare ett hållbart arbetsliv. Fokus har varit att arbeta med hälsa både på individnivå och organisatorisk nivå. Projektet var 3-årigt och avslutades innan sommaren och visade goda resultat med effekter såsom upplevd förbättrad hälsa, ökad trivsel på arbetsplatserna och minskad sjukfrånvaro. Utöver detta har även ett projekt för att minska långtidssjukfrånvaron påbörjats innan sommaren och går enligt plan. Kartläggning av sjukskrivna har genomförts och stöd till chef ges för att kunna få medarbetare tillbaka i arbete eller till annan sysselsättning.

Område två handlar om kompetensutveckling och interna karriärvägar. Arbetet startades upp i maj 2024. Väntade effekter är att befintliga medarbetare och potentiella medarbetare ser oss som en attraktiv arbetsgivare där man vill stanna över tid eftersom det finns möjligheter till kompetens- och karriärutveckling samt en delaktighet i och påverkansmöjlighet på den individuella utvecklingen. På längre sikt leder detta mot en mer säkrad kompetensförsörjning genom minskad extern personalomsättning och ökad intern rörlighet. Under hösten kommer en nulägesanalys att genomföras.

Område tre handlar om att ge chefer rätt förutsättningar för att vara chef och ledare i Skövde kommun. En enkät genomfördes under hösten 2023 och ligger till grund för arbetet. Bland annat sågs behov av att stärka ledarskapet. Ett kommungemensamt chef- och ledarskapsprogram har därför tagits fram. Konceptet omfattar självledarskap, utvecklande ledarskap och indirekt ledarskap. Utöver detta arbetar projektet vidare med att ta fram ytterligare obligatoriska och valbara utbildningar för chefer. Även en kommungemensam chefsintroduktion är under framtagande och det administrativa och systemstödet ses över vilket beräknas vara klart i juni nästa år.

8.2 Personalutveckling

8.2.1 Analys av personal- och personalkostnadsutveckling

Skövde kommuns personalkostnader inklusive arbetsgivaravgifter har ökat med cirka 130 miljoner kronor under första halvåret 2024 jämfört med första halvåret 2023. Cirka 55 mkr är ökade kostnader för månadsanställda. Ökningen bottnar dels i löneökningar i samband med löneöversynen, dels i att kommunen fått cirka 170 fler tillsvidareanställda. Höjda kostnader för pensioner och sociala avgifter finns också med i den totala ökningen. Dessa motsvarar cirka 85 miljoner kronor. Kostnaderna för övertid och fyllnadstid har minskat. Även användningen av timavlönde minskar men kostnaderna för timavlönade ligger kvar på samma nivå. Anledningen är höjda löner enligt avtal.

Antalet arbetade timmar räknat i antal heltidsarbetande har ökat med cirka 125 jämfört med 2023. Till skillnad från föregående år ökar frånvaron i våra verksamheter med cirka 47 heltidsarbetande och ligger nu på cirka 1100 medarbetare i snitt per månad. Det motsvarar 26 procent av vår planerade tid och är en normal nivå för total frånvaro om vi jämför med andra kommuner. Den största anledningen till frånvaro är sjukdom, som

motsvarar 405 heltidsarbetande. Andra anledningar är föräldraledighet (195 heltidsarbetande), semester (235) och tjänstledighet (117).

Ökningen av antalet frånvarande heltidsarbetande bottnar framför allt i en höjd långtidssjukfrånvaro över 15 dagar. Även antalet frånvarotimmar för studieledighet och tjänstledighet har ökat.

Vi ser en trend i att kommunen anställer fler medarbetare på tillsvidareanställning då antalet månadsavlönade på visstidsanställning fortsätter minska. Detta gäller framför allt inom skola och förskola, vilket tyder på lyckade rekryteringar och en förskjutning till fler anställda lärare med behörighet. Detta har lett till en total minskning av antalet anställda inom barn och utbildning trots att sektorn ökat antalet tillsvidareanställda. I jämförelse med andra kommuner i Skaraborg använder Skövde kommun även en låg andel timavlönade och en låg andel övertid och fyllnadstid. Sammantaget indikerar detta att Skövde kommun arbetar aktivt med tillsvidareanställning som norm.

Skövde kommun som arbetsgivare fortsätter att växa och har växt mer än prognosen säger i förhållande till demografiökningen. Kommunen ökar i snitt cirka 26 medarbetare per månad första halvåret 2024. Räkna vi bort verksamhetsövergången av Skaraborgs sjukhem bli siffran 20 per månad. De flesta utav dessa finns inom sektor vård och omsorg. Ökningen förklaras delvis genom fler antal brukare/utökade behov såsom verksamhetsövergång av Skaraborgs läns sjukhem samt öppnade avdelningar på Ekedal. Heltid som norm och EU-direktiv kring skärpta regler dygnsvila påverkar sannolikt också. Ytterligare analys kommer göras.

Totalt sett har kommunens tillsvidareanställda ökat med 3,3 procent sedan föregående år medan befolkningen i Skövde kommun växt i snitt cirka en procent per år de senaste fem åren. Procentuellt växer vård och omsorg mest (7 procent), följda av KLS på 4,5 procent. Övriga sektorer ligger mellan 0–1,6procent ökning.

Framför allt är det gruppen vård och omsorgspersonal som har ökat och då främst befattningarna vårdbiträden och enhetsassistenter. Utöver detta har även befattningarna barnskötare, chefer, grundskollärare, elevassistenter, tekniker och handläggare ökat i antal i jämförelse med föregående år. Ökningen kan till viss del bero på att vi har färre vakanta tjänster i år än förra året. Ökningen av elevassistenter och barnskötare har halverats sedan föregående år vilket är bra med tanke på de volymanpassningar som sektorn genomgår.

För några av grupperna beror ökningen på behovet och effekten av att hitta nya arbetssätt, använda kompetensen rätt och arbeta med omställning. Vårdbiträden och enhetsassistenter stöttar vården med omsorgsarbete och fungerar som komplement till undersköterskor och sjuksköterskor. Elevassistenter stöttar upp det ökade antal elever som har ett större omsorgsbehov. De nya LAS-reglerna, med tidigare konvertering till tillsvidaretjänster, gör också att antalet tillsvidareanställda ökar framför allt mycket inom gruppen elevassistenter. I övrigt är det demografiutvecklingen och behovet inom vård och omsorg samt skola som gör att antalet anställda fortsätter att öka. Inom handläggargrupperna och IT påverkas antalet anställda av vår ökade tjänsteleverans samt av kommunsamverkan inom framför allt IT, ekonomi och lön. Behovet av både handläggare, IT-tekniker och drifttekniker ökar när behovet av tjänster inom andra verksamheter växer.

Inom förskola minskar antalet barn vilket den närmaste tiden kommer att märkas genom neddragningar av medarbetare inom förskolan. I dagsläget ökar antalet barnskötare jämfört med föregående år medan antalet förskollärare minskar.

Andelen män i verksamheterna ligger på 25 procent och är på samma nivå som förra året. För att säkra kompetensförsörjningen behöver fler män attraheras och rekryteras till kvinnodominerade befattningar på kommunen men även fler kvinnor behöver rekryteras till mansdominerade befattningar. Stärkt jämställdhet ger positiva effekter för både verksamhet och individ samt ökar möjligheterna att kompetensförsörja våra verksamheter.

Utredningen om en kommungemensam bemanningsenhet på ett bättre sätt kan underlätta kompetensförsörjningen och en effektiv vikarieanskaffning kommer beredas under september månad och pågå fram till sommaren 2025.

8.2.2 Heltidsarbete som norm

Heltid är en del i att långsiktigt arbeta med kommunens kompetensförsörjning. Att organisera och bemanna utifrån en heltidsorganisation skapar förutsättningar för ett minskat rekryteringsbehov i flera av våra verksamheter. Det är fortsatt kvinnor inom vård och omsorg som i störst utsträckning arbetar deltid, vilket gör frågan viktig även i vårt likabehandlingsarbete. En av de aktiva åtgärderna för likabehandling för 2024 är att på sektornivå skapa möjligheter för alla att arbeta heltid. Framför allt gäller detta sektor barn och utbildning (SBU), sektor medborgare och samhällsutveckling (SMS), sektor service (SSE) och sektor vård och omsorg (SVO). Dessa sektorer har heltid som en aktivitet i sina respektive kompetensförsörjningsplaner.

SVO arbetar sedan drygt fem år tillbaka utifrån en heltidsorganisation. Andelen heltider inom sektorn fortsätter öka precis som de senaste fem åren, den ligger nu på 78 procent. Siffran för verksamheter inom vård och omsorg i Sverige är 78 procent. Detta är positivt men också en stor förändring vilket kräver nya arbetssätt kopplat till bemanning och schemaläggning då verksamheterna bemannas av ordinarie personal i större utsträckning. Bekymmersamt är dock att allt fler enheter får svårt att klara sin personalbudget och anledningen som anges är att man har för mycket personal på vardagar i förhållande till budget, men man kan inte minska antalet personal för då klarar man inte att bemanna helgerna. Heltid som norm tenderar att bli kostnadsdrivande när sjukfrånvaron minskar och den genomsnittliga sysselsättningsgraden ökar. Förändrade regler kring dygnsvila försvårar en effektiv personalplanering ytterligare.

Inom SBU finns arbetsgrupper för heltidsfrågan inom Kommunals yrkesgrupper. Arbetet har varit i gång sedan 2023 och kommer att löpa på under hela 2024. Man tittar bland annat på en pilot med utlåning av personal mellan förskola och äldreboende i Tidån, som skulle kunna ge en bra grund för hur arbetet med liknande kombinationstjänster kan utföras framåt. Ett arbete har genomförts med att se över de deltiderna som finns och verksamheten har möjliggjort för de som önskar arbeta heltid att göra det. Ledningsgruppen har även tagit beslut om att samtliga nyanställningar sker på heltid. Andelen heltider har ökat till 91 procent första halvåret 2024 jämfört med 90 procent vid samma tid föregående år.

SSE har en handlingsplan för heltid inom måltid och lokalvård som bygger på en kartläggning som gjordes under senare delen av 2023. Beslut kommer tas inom kort kring hur arbetet går vidare. Under tiden arbetar man på som tidigare där medarbetare får lämna önskemål om heltid som tillgodoses i största möjliga mån med hänsyn till verksamheten. Inom SSE ligger andelen heltider på 87 procent, vilket är samma nivå som 2023.

SMS arbetar med att se över bemanning och schemaläggning för att möjliggöra heltidsanställningar för fritidsledare och badpersonal. Arbetet pågår både inom och mellan enheter i sektorn. Andelen heltider ligger på samma nivå som föregående år, 82 procent.

På kommunnivå ligger andelen heltider 86 procent, precis förra året. Detta motsvarar 4 300 av 5 000 tillsvidareanställda. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda ligger på 97 procent. Jämfört med Skaraborgs kommuner har Skövde en något högre andel heltidsanställda när jämförelsen görs med kommuner som anställer på samma sätt. Det finns ett par kommuner som valt att anställa samtliga medarbetare på heltid med möjlighet till tjänstledighet på deltid, vilket ger en högre andel heltider i statistiken. Snittet för andelen heltider i Sveriges kommuner är 87 procent.

Drygt 700 av kommunens tillsvidareanställda arbetar deltid. Av dessa är 409 inom SVO, 77 inom SSE, 54 inom SMS och 155 inom SBU. Inom SVO handlar det om undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter och stödassistenter. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för dessa grupper är i snitt cirka 85 procent. Inom SSE är det kockar, måltidsbiträden och lokalvårdare med en genomsnittlig sysselsättningsgrad på cirka 80 procent. SBU har ett fåtal lärare på deltid men framför allt förskollärare, elevassistenter och barnskötare. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden är runt 80 procent. Inom SMS är det fritidsledare med genomsnittlig sysselsättningsgrad på 70 procent och badpersonal med sysselsättningsgrad på i snitt 95 procent.

8.2.3 Löneutveckling

2024 års löneöversyn har präglats av att det varit avtalsår för alla kommunens fackliga parter. Detta har gjort att processen tryckts ihop något och genomförts under en kortare period än vanligt. I juni utbetalades nya lön för samtliga medarbetare förutom de som tillhör Vårdförbundets avtalsområde då vårdförbundet valde att vidta stridsåtgärder. Under juni kom dock avtalet på plats och planen är att betala ut ny lön med oktobers löneutbetalning.

I den kommungemensamma löneanalysen uppmärksammades främst att löneläget för socialsekreterare, arbetsterapeuter, fysioterapeuter och allmänna sjuksköterskor behövde förbättras för att nå rätt lön i förhållande till omvärlden inom grupperna. Det gjordes även en fortsatt prioritering på enhetschefer inom socialtjänst och vård och omsorg samt för rektorer inom förskola med syfte att minska löneskillnader jämfört med andra kommuner men även för att minska löneskillnader för chefer internt på kommunen. Utöver detta justerades även lönerna för verksamhetsansvariga fritidsledare.

Inga osakliga löneskillnader på grund av kön framkom i 2023 års lönekartläggning. Därför har ingen handlingsplan behövt upprättas.

Utfallet i 2024 års löneöversyn (exklusive vårdförbundets grupper) landade på 3,6procent.

Tabell median- och medellöneökning

Median- och medellöneutveckling

	2024	2023	2022
Medianlön	33 300	32 400	31 500
Kvinnor	33 200	32 300	31 300
Män	33 600	32 700	32 300
Medellön	35 015	33 983	33 152
Kvinnor	34 736	33 697	32 763
Män	35 871	34 858	34 380

Definition: Tabellen visar medianlön och medellön exkl tillägg för tillsvidareanställda i juni resp år.

8.2.4 Personalmått för personalutveckling

Personalstruktur

Personalstruktur	2024	2023	2022
Antal tillsvidareanställda	5 076	4 904	4 710
varav kvinnor	3 828	3 698	3 578
varav män	1 248	1 206	1 132
Antal visstidsanställda	363	387	443
varav kvinnor	262	275	328
varav män	101	112	115
Totalt antal månadsavlönade	5 421	5 272	5 130
varav kvinnor	4 075	3 960	3 892
varav män	1 346	1 312	1 238
Andel tillsvidareanställda av samtliga anställda	94%	93%	92%
varav kvinnor (av totalt antal kvinnor)	94%	93%	92%
varav män (av totalt antal män)	93%	92%	91%
Andel tillsvidareanställda med heltidstjänst	88%	86%	84%
varav kvinnor	84%	83%	80%
varav män	91%	90%	88%
Antal chefer (A,B,och C-nivå)	209	195	201
Varav kvinnor	148	135	141
Varav män	61	60	60
Antal medarbetare per enhetschef	27	28	27
<i>Definition: Antalet är redovisat exkl medarbetare i arbetsmarknadspolitiska insatser enl SKR standard. Statistik från juni.</i>			
Arbetad tid	2024	2023	2022
Antal heltidsarbetare	4 345	4 221	4 104
varav kvinnor	3 142	3 051	2 963
varav män	1 202	1 171	1 141
Antal heltidsarbetare med timlön	221	233	247
varav kvinnor	156	169	176
varav män	65	64	71
Antal heltidsarbetare utförda på övertid/fyllnadstid	32	41	47
varav kvinnor	21	26	32
varav män	12	15	15
<i>Definition: Heltidsarbetare visar antalet timmar som är utförda respektive år/halvår dividerat med 165 (heltidsarbetare =165 timmar/månad). Statistik ack från jan-juni</i>			

8.3 Kompetensförsörjning

8.3.1 Kompetens- och medarbetarutveckling

Skövde kommuns kompetensförsörjningsplan 2024–2026 utgår från Sveriges kommuner och regioners (SKR) nio strategier för kompetensförsörjningsutmaningen. Två av strategierna innefattar kompetens- och medarbetarutveckling där det handlar om att använda kompetensen effektivt, utveckla kompetensen i takt med att yrkesrollerna förändras samt att som arbetsgivare stödja medarbetarnas utveckling genom hela anställningen.

Att stödja medarbetarnas utveckling handlar om en bra introduktion, tillgång till mentorskap eller handledning samt möjlighet till kollegialt lärande när kunskaper ska omsättas i praktiskt arbete. Det handlar också om att skapa förutsättningar för medarbetare att ta sig an nya eller förändrade arbetsuppgifter genom kompetensutveckling och omställning.

Möjligheter till kompetensutveckling och delaktighet i den egna utvecklingen är viktiga faktorer för att få medarbetare att stanna på arbetsplatsen samt bibehålla en god kvalitet i verksamheterna.

I april 2024 avslutades ett projekt där två moduler har införts i vårt befintliga systemstöd WinLas; modulen kompetens respektive personalanteckningar. Modulen personalanteckningar gör det möjligt att dokumentera medarbetar- och lönesamtal digitalt, och anteckningarna följer med medarbetaren i systemet. Detta säkrar upp dokumentationen vid exempelvis chefsbyte. Systemstödet är obligatoriskt att använda för alla chefer.

Kompetensmodulen stöttar arbetet med kompetensanalys genom registrering, kartläggning och uppföljning av kompetenser. Den har hittills införts i delar av sektor vård och omsorg, sektor service och sektor socialtjänst. Möjligheten till införande i fler verksamheter finns och kommer att göras utifrån behov. Systemstödet stöttar arbetet hela vägen från medarbetarnas delaktighet i sin utveckling, via chefernas planering av sina respektive verksamheter till kommunens övergripande arbete för att se behovet av exempelvis interna utbildningar.

Som en naturlig fortsättning startades projektet Kompetensresan i maj 2024. Projektet är kopplat till kommunstyrelsens prioriterade mål; En säkrad kompetensförsörjning. Syftet med projektet är att ta ut en riktning för arbetet med kompetensutveckling och interna karriärvägar. Väntade effekter är att befintliga medarbetare och potentiella medarbetare ser oss som en attraktiv arbetsgivare där man vill stanna över tid eftersom det finns möjligheter till kompetens- och karriärutveckling samt en delaktighet i och påverkansmöjlighet på den individuella utvecklingen. På längre sikt leder detta mot en mer säkrad kompetensförsörjning genom minskad extern personalomsättning och ökad intern rörlighet. Projektet förväntas pågå till december 2025 och representanter från sektorerna ingår i den arbetsgrupp som under hösten 2024 kommer att arbeta med en nulägesanalys.

8.3.2 Chef- och ledarutveckling

Vårt koncept för ett kommungemensamt chef- och ledarskapsprogram har påbörjats med självledarskap, utvecklande ledarskap och indirekt ledarskap. Grunden i konceptet är Försvarshögskolans utbildningar och det bygger på vetenskaplig grund. Samtliga avdelningschefer (B-chefer) har erbjudits utbildningar förlagda under 2024. Utvecklande ledarskap som riktar sig till C-chefer är förlagda under hösten 2024 och ett begränsat antal har erbjudits. Självledarskap har erbjudits som öppna utbildningar och riktar sig till alla chefer på alla nivåer samt till de som har arbetsledande ansvar men inte är lönesättande. Efterfrågan har varit stor och med ett hittills mycket gott utfall. Intern certifiering påbörjas under hösten 2024 för att framgent kunna erbjuda försvarshögskolans koncept också inom kommunens egen regi.

Chefsintroduktionsprocessen med aktiviteter och innehåll är påbörjad under året samt översyn av obligatoriska och valbara utbildningar inom chef- och ledarskap. Detta arbete har hög prioritet under hela 2024, och planeras att presenteras och fastställas under november-december 2024.

Fokus på ledningsgruppers och chefers olika behov har varit stort. Detta arbete ligger också till grund för att kunna permanenta skraddarsydda upplägg så att vi får effektiva processer när det uppstår behov av stöd. Exempelvis har kunskap inom förändringsledning prioriterats. En Skövdemodell har utarbetats med stödjande arbetssätt och modeller, metoder och material har paketerats. Utbildningar och analysverktyg erbjuds löpande, både i syfte att proaktivt stärka ledarskapet och i syfte att kunna stötta chefer i deras arbete med att utveckla sina medarbetargrupper.

Successionsplanering är påbörjad och uppdateras kontinuerligt. Den illustrerar organisationens nuvarande erfarenhetsbank av aktuella positioner i ledningsfunktioner - och tänkbara ersättare till respektive position.

Syfte är att minska sårbarheten för att verksamheten ska hamna i ett kritiskt läge, eller stanna upp samt säkerställa att det finns en plan för tänkbara ersättare i ledningspositioner, på både kort och lång sikt.

Referensgruppen med chefer från olika sektorer och kommunledningsstab har utökats. Arbetssätt har utvecklats för att underlätta så att centrala funktioner tillägnar sig värdefull input kring prioriteringar, i syfte att de vardagsnära behoven täcks i så hög grad som möjligt.

Ledarforum genomförs i gängse ordning, som föregående år med fyra tillfällen. Formerna för detta utvecklas kontinuerligt utifrån utvärderingarna som görs i anslutning till varje tillfälle. Främjande av dialog för att lyssna in chefers behov har varit en ledstjärna i detta arbete.

Kommunens traineeprogram för chefer påbörjas hösten 2024 med fem traineer fördelade på tre sektorer.

Antalet anställda chefer har ökat sedan föregående år. Framför allt beror det på färre vakanser vid mätningen i juni i år än vid mätningen förra året. Antalet medarbetare per chef ligger stabilt runt cirka 27. Vid korrigerade siffror där biträdande rektorer och gruppchefer på sektor service räknas med samt 122 visstidsanställda lärare utan legitimation så blir resultatet 23 medarbetare per chef vilket då blir en sänkning med två sedan årsskiftet.

Det finns ingen fastställd nivå för vad som är ett rimligt antal medarbetare per chef. Det har gjorts en del studier, som webbplatsen Sunt arbetsliv har sammanställt. En rekommendation, exempelvis, är att inte ha fler än 30 medarbetare i en vård- och omsorgsverksamhet. Västra Götalandsregionen, å sin sida, har satt ett maxantal på 35 medarbetare per chef. Vad som är rätt antal beror dock på en rad faktorer. Det handlar exempelvis om vilken typ av verksamhet det gäller, hur den geografiska spridningen ser ut, vilka arbetsuppgifter medarbetarna har, vilka stödfunktioner chefen har och hur erfaren chefen är i yrket. Behovet av att utreda detta närmare kommer ske i samband med arbetet stöd till chef. Stöd till chef blev ett prioriterat område utifrån den chefsenkät som genomfördes under hösten 2023. Framför allt så kommer det administrativa - och systemstödet som chefer har i dag att kartläggas och utredas. Syfte och mål är att öka det upplevda stödet till chefer och skapa en bättre arbetsmiljö. Arbetet syftar även till att minska personalomsättningen och få en likvärdighet i stöd till chefer i Skövde kommun. Utredningen har precis påbörjats och beräknas vara klart till sommaren 2025.

8.3.3 Analys av omsättning av medarbetare

Den externa personalomsättningen (inklusive pensionsavgångar) har under 2024 fortsatt minska. Framför allt ser vi en minskning av avgångar till andra kommuner och kommunala bolag samt pensionsavgångar. Personalomsättningen första halvåret ligger på 4,7 procent (totalt 233 avgångar). Nivån är bra och personalomsättningen speglar omvärldens nivå och sticker inte ut utan ligger snarare lite lägre än övriga Skaraborgs kommuner. Alla sektorer minskar sin personalomsättning förutom socialtjänsten och barn och utbildning. Vård och omsorg minskar sin personalomsättning 1,6 procentenheter! Män fortsätter att ha en högre personalomsättning än kvinnor framför allt i teknik, ingenjör och hantverksarbeten.

Följande befattningsgrupper har haft en högre personalomsättning under första halvåret; elektriker (37%), behandlingsassistenter (15%), ingenjörer (11%), sjuksköterskor (10%), chefer (7%) och undersköterskor/skötare (6 %). Undersköterskor/Skötare har minskat sin personalomsättning med nästan 4 procentenheter sedan föregående år vilket är en stor anledning till vård och omsorgs minskning. Sjuksköterskor och chefer ligger kvar på samma nivå. Alla lärargrupper ligger under 5% i personalomsättning första halvåret, vilket är positivt.

Vad gäller personalomsättningen specifikt för sjuksköterskor identifieras olika avgångsorsaker såsom arbetsmiljö, arbetstider, geografiska orsaker och testa nya utmaningar. En fördjupad kartläggning av arbetssituationen i sjuksköterskeorganisationen har genomförts och arbete för förbättring pågår. Trots att personalomsättningen fortfarande är bedömningen att arbetssituationen och trivseln förbättrats.

Flest avgångar av chefer finns inom vård och omsorg. Personalomsättningen bland enhetschefer i hemtjänsten har avstannat under året. Den omsättning som finns på övriga avdelningar beror på arbetsmiljörelaterade orsaker eller att man inte var beredd på uppdragets karaktär, hälsoskäl/privat situation eller att testa nya utmaningar/byter yrke.

Den interna rörligheten i kommunen ligger på samma nivå som förra året. Fler utvecklingsmöjligheter inom kommunen och respektive yrke, samt karriärmöjligheter till andra yrken är ett fokusområde för att nå kommunstyrelsens mål om en säkrad kompetensförsörjning. Arbetet kommer att intensifieras under hösten och resultat beräknas kunna ses i uppföljningen av 2026.

Cirka 200 av de 230 tillsvidareanställda som slutade under första halvåret har svarat på Skövde kommuns avgångsenkät. 57% av dessa har svarat 7-10 på en tiogradig skala att de skulle rekommendera Skövde kommun som arbetsgivare till andra och 80 procent svarar att de kan tänka sig att arbeta på kommunen igen.

Av de som slutar är anledningen främst att de fått ett nytt spännande arbete och högre lön. Även för hög arbetsbelastning på nuvarande arbete sticker ut. Nästan 20 procent anser också att de inte får utvecklas och göra karriär i den utsträckning de vill. En ökning med nio procentenheter sedan föregående år. Fortsatt arbete kommer att ske för att arbeta med medarbetares utveckling. Avslutningsenkätens svar skiljer sig åt mellan sektorerna. Analyser sker på sektorsnivå.

Tabeller personalomsättning och pensionsavgångar

Personalomsättning

	2024	2023	2022
Extern personalomsättning	4,7%	5,2%	5,8%
Kvinnor	4,4%	5,2%	5,3%
Män	5,4%	5,3%	7,4%
Intern rörlighet	0,8%	0,8%	1,3%
Kvinnor	0,7%	0,9%	0,9%
Män	1,1%	0,4%	2,6%
Total personalomsättning	5,4%	6,0%	7,2%
Kvinnor	5,1%	6,1%	6,3%
Män	6,5%	5,7%	10,0%
<i>Definition; Tabellen visar personalomsättning uppdelad på extern personalomsättning (pensioner och medarbetare som slutat och gått till annan arbetsgivare) samt intern rörlighet (medarbetare har bytt befattning och/eller sektor inom kommunen). Tabellen visar ackumulerad personalomsättning fram till juni resp år.</i>			

8.4 Arbetsmiljö- och hälsoarbete

8.4.1 Systematiskt arbetsmiljöarbete

Under hösten 2023 infördes ett nytt systemstöd för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Införandet har bidragit till att förbättra förutsättningarna att förebygga arbetsskador och därmed den sjukfrånvaro, rehabilitering och produktivitetstapp som arbetsskador för med sig. Ytterligare en effekt av införandet av systemstödet är att två system, ett för det systematiska arbetsmiljöarbetet och ett för avvikelserapportering ersatts med ett system. Förhoppningen är att en minskning av antalet olika system förenklar för cheferna att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete och underlättar chefernas egen arbetsmiljö. Det är dock fortfarande tidigt att dra slutsatser om utfallet blivit som önskat. Utbildningar för chefer och skyddsombud har fortsatt under våren. Det finns både fysiska och digitala utbildningar att tillgå.

Antalet rapporterade tillbud har ökat kraftigt jämfört med samma period föregående år. Inför och i samband med lanseringen av det nya systemstödet togs det fram stödmaterial och e-utbildningar för både medarbetare och chefer. Den kraftiga ökningen av rapporterade tillbud antyder att effekten av utbildning och lansering har resulterat i en större medvetenhet kring att avvikelser ska rapporteras och varför avvikelser ska rapporteras samt i en ökad förståelse för vilka avvikelser som kategoriseras som vad (tillbud, arbetsskador med mera).

Antalet rapporterade tillbud har ökat med 318 medan antalet rapporterade arbetsskador har minskat med 42 (se tabell nedan). Anledningen till att rapporterade arbetsskador inte ökar utan följer tidigare trend bedöms vara att motivationen till- och förståelsen för att rapportera när det faktiskt uppstått en arbetsskada är större än när det är nära att uppstå en skada (tillbud). Trendbrottet kan bero på andra orsaksförklaringar men inga andra större förändringar i verksamheten har genomförts som bedöms ha någon stor inverkan på antalet rapporterade avvikelser. Utvecklingen som detta inneburit för fördelningen mellan rapporterade tillbud kontra arbetsskador, som tidigare legat betydligt närmare varandra i antal, är positiv eftersom det innebär att en större informationsbank (antal rapporterade tillbud) finns för verksamheterna att tillgå och analysera vilket ökar möjligheten att vidta korrekta förebyggande åtgärder.

Som verksamhet strävar vi efter att ha en hög andel tillbud i syfte att ha så få arbetsskador som möjligt. Nytt för tertialrapporten är att statistik över antalet riskobservationer också redovisas. En riskobservation innebär att en arbetsmiljörisk observeras utan att någon skadat sig eller har varit nära att skada sig. Syftet är att identifiera och förebygga risker även om någon nödvändigtvis inte har varit nära på- eller har skadat sig.

8.4.2 Analys av sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron ligger på ungefär samma nivå som förra året. Den korta sjukfrånvaron fortsätter att minska medan sjukfrånvaro mellan dag 15–90 ökar. Sektor vård och omsorg samt sektor service minskar sin sjukfrånvaro medan övriga sektorer ökar eller står kvar på samma nivå. Mest ökar socialtjänsten och medborgare och samhällsutveckling. En stor del av sjukfrånvaroökningen går att härleda till arbetsmarknadsavdelningen som mer än fördubblat sin sjukfrånvaro. Inom arbetsmarknadsenheten finns medarbetare med olika arbetsmarknadspolitiska insatser vilket kan vara en anledning till högre sjukfrånvaro. Skövde kommun ligger något över snittet för sjukfrånvaro i Skaraborg.

Antalet heltidsarbetande som varit sjuka första halvåret 2024 motsvarar 402 st. Detta är en ökning med 20 sedan föregående år.

Sjukfrånvaron har under första halvåret 2024 har ökat med 0,1% till 7,6 procent. Framför allt är det männens sjukfrånvaro som har ökat och framför allt den mellan dag 15–90. Män har hög sjukfrånvaro i befattningar såsom elevassistenter (9,5%), stödassistenter (8,4%) och personliga assistenter (8,6%), hantverksarbeten (7,2 %), undersköterskor/skötare (7,7%) och kock (6,8%).

Hög sjukfrånvaro över 9 procent (både män och kvinnor) finns i följande grupper: Fritidsledare, undersköterskor/skötare, barnskötare, förskollärare, elevassistenter och inom kultur/fritid.

Hälsoprojekt för ett långt och hållbart arbetsliv avslutades under våren 2024. Resultatet har varit en stabil trend neråt i sjukfrånvaron.

Projektets framgångsfaktorer har varit:

- det verksamhetsnära stödet i arbetet med sjukfrånvaro och rehabilitering
- lärande organisation som en följd av det verksamhetsnära stödet. Chefer har blivit tryggare i sjuk- och rehabiliteringsprocessen
- fokus på hälsa/det friska
- ledningens engagemang - chefen är nyckeln till motivationen i arbetsgruppen
- projektet drivande - planering, stöttning och samordning

Erfarenheterna, både framgångsfaktorer och utmaningar, från Hälsoprojektet ska nu tas med till det ordinarie arbetet sjukfrånvaro och rehabilitering.

Skövde kommun har i juni 2024 106 medarbetare som har varit sjuka mer än 365 dagar. Jämfört med föregående år är det en minskning med cirka 14 medarbetare. Ett prioriterat utvecklingsområde för att nå kommunstyrelsens mål; En säkrad kompetensförsörjning är att arbeta med rehabilitering av långtidssjukskrivna medarbetare. Resultatet ska bli att alla som är sjukskrivna ska ha en aktiv rehabiliteringsprocess med en aktuell rehabiliteringsplan som ska leda till återgång i ordinarie arbete eller till annan sysselsättning.

Tabell sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro

	2024	2023	2022
Total sjukfrånvaro	7,6%	7,5%	8,9%
varav kvinnor	8,3%	8,5%	9,8%
< 29 år	7,4%	7,8%	9,0%
30 -49 år	7,8%	7,6%	9,1%
>50 år	9,4%	9,8%	11,0%
varav män	5,7%	4,6%	6,2%
<29 år	6,7%	4,8%	7,1%
30 -49 år	5,8%	5,0%	6,0%
>50 år	4,9%	4,0%	5,9%
Sjukfrånvaro dag 1-14	3,5%	3,6%	4,8%
varav kvinnor	3,6%	3,9%	5,1%
varav män	3,0%	2,9%	4,0%
Sjukfrånvaro dag 15-90	1,4%	1,2%	1,5%
varav kvinnor	1,5%	1,4%	1,7%
varav män	1,2%	0,5%	0,7%
Sjukfrånvaro dag 91-	2,7%	2,7%	2,6%
varav kvinnor	3,2%	3,2%	3,0%
varav män	1,4%	1,1%	1,4%
Arbetsskador	527	570	427

Tillbud	854	536	365
Riskobservationer	137	Registrerades ej	Registrerades ej
<i>Definition: Tabellen visar den totala sjukfrånvaron i timmar dividerat i den avtalade ordinarie arbetstiden omräknat i %. Urvalsgrupp är samtliga anställda (månads- och timanställda). Tabellen visar ackumulerade siffror fram till juni resp. år.</i>			

8.4.3 Analys av likabehandlingsarbetet

Nedan följer en uppföljning och åtgärdsplan av kommunens prioriterade områden inom likabehandling.

Vi ska kunna erbjuda heltidsanställningar

Skillnaden mellan andelen män respektive kvinnor som arbetar heltid är sju procentenheter. 84 % av kvinnorna och 91 procent av männen har heltidsanställningar. Det innebär att 600 kvinnor och 100 män arbetar deltid i kommunen. Totalt sett har kommunen en hög genomsnittlig sysselsättningsgrad, på 97 procent. Men även här skiljer det mellan män och kvinnor. Kvinnor har 97procent och män 98procent. För dem som arbetar deltid är den genomsnittliga sysselsättningsgraden 80 procent där kvinnor har 79procent och män 80procent.

Åtgärder: Sektorerna fortsätter att arbeta aktivt enligt respektive plan för att införa heltid som norm.

Vi ger alla möjlighet att kombinera arbete med att vara förälder

Kvinnor som arbetar i Skövde kommun är i snitt föräldralediga 15 dagar per månad och år. Män som arbetar i Skövde kommun är i snitt föräldralediga 5 dagar per månad. Både män och kvinnor har minskat med en dag i snitt per månad sedan föregående år samma period.

Uttag av ledighet på grund av vård av barn minskar för både män och kvinnor men skillnaden har också ökat mellan män och kvinnors uttag med cirka 0,2 dagar i snitt per månad. Skillnaden är cirka en 0,7 dagar.

Kvinnor och män har samma medelålder och därav borde målsättningen för uttag av föräldraledighet och vård av barn vara generellt sett lika för män och kvinnor i en jämställd kommun.

Åtgärder: Det ligger i varje chefs uppdrag att i dialog med sina medarbetare ge alla medarbetare, oavsett kön, bakgrund och yrke, möjlighet att kombinera arbete med att vara förälder.

Vi ska minska sjukfrånvaron

Det genomsnittliga antalet sjukfrånvarodagar för kvinnor ligger kvar på samma nivå som förra året (18 dagar i snitt per kvinna). Antalet sjukfrånvarodagar för kvinnor i snitt minskar överlag förutom inom socialtjänst och barn och utbildning. Männen sjukfrånvarodagar ökar med tre dagar i snitt per månad.

Åtgärder: Fortsätta att arbeta aktivt med insatser för hälsa på utvalda enheter/sektorer samt utreda befintlig sjukfrånvaro i verksamheten.

Vi ska ge lika lön för lika och likvärdigt arbete

De kvinnor som arbetar i Skövde kommun har i snitt 97 procent av männens löner. Det är samma resultat som förra året. De senaste tio åren har skillnaden mellan mäns och kvinnors löner i kommunen minskat med cirka tio procentenheter. De löneskillnader som fortfarande finns beror till stor del på att marknadslönerna fortfarande är högre för många mansdominerade yrken. Detta påverkar vilka löner vi har på våra befattningsgrupper.

Åtgärder: Fortsätta att arbeta aktivt med rätt lön och rimliga lönelägen i samtliga sektorer samt se över skillnad i lön för mansdominerade och kvinnodominerade yrken som har fastställda likvärdiga krav.

Vi ska öka lönespridningen i yrkesgrupper med låg lönespridning

Kvinnornas lönespridning motsvarar 90 procent av männens lönespridning. Det är en höjning med fyra procentenheter sedan föregående år. Vi ser framför allt en låg lönespridning i kvinnodominerade grupper med lägre utbildning, men även mansdominerade grupper med lägre utbildning har en lägre genomsnittlig lönespridning än de med högre utbildning.

Åtgärder: Fortsätta att arbeta aktivt med att kartlägga interna lönestrukturer samt arbeta med rätt lön på utvalda befattningar.

Vi arbetar för jämställdhet och mångfald på högre ledande befattningar

I Skövde kommun finns totalt 209 chefer anställda, varav 148 är kvinnor. På högre ledande befattningar (avdelningschef och sektorchef) är 64 procent kvinnor. Det är viktigt att alla, oavsett tillhörighet, har samma möjligheter att nå högre, inflytelserika positioner. Det leder till en attraktiv arbetsplats där medarbetare stannar och vill utvecklas, vilket i sin tur stärker förutsättningarna att rekrytera och behålla rätt kompetens.

Åtgärder: Arbeta för att bibehålla en jämställd högsta ledning och i övrigt ett ledarskap som speglar verksamhetens sammansättning.

Vi vill inte att föreställningar om kön ska begränsa studie- och yrkesval

Av kommunens anställda är 25 procent män. Andelen har inte förändrats nämnvärt de senaste tio åren. För att klara framtidens kompetensförsörjning behöver kommunen locka fler män till verksamheterna.

Åtgärder: Arbeta målinriktat för att marknadsföra och nyansera bilden av jobben i välfärden samt visa den variation av yrken som finns.

Vi ska erbjuda fler karriär- och utvecklingsvägar

Den interna rörligheten i kommunen låg under första halvåret 2024 på 0,8 procent. Det är samma nivå som föregående år. Det ska vara möjligt att göra karriär och kunna utvecklas i sitt yrke. Män har högre intern rörlighet än kvinnor vilket är en skillnad sedan föregående mätning. Sämre möjligheter att utvecklas i sitt arbete eller göra karriär är den högst rankade orsaken till att medarbetare slutar i kommunen.

Åtgärder: Samla goda exempel samt möjligheter till intern karriär och utveckling på exempelvis intranätet. Varje chef arbetar löpande med sina medarbetares utvecklingsplaner.

9 Ekonomiska rapporter

9.1 Driftredovisning i sammandrag per nämnd

(miljoner kronor)	Delår 2024 (2024-01-01 - 2024-08- 31)	Delår 2023 (2023-01-01 - 2023-08- 31)	Budget 2024	Prognos 2024	Bokslut 2023
Skattefinansierad verksamhet					
Kommunstyrelsen	409,0	414,3	618,5	618,5	587,7
Barn- och utbildningsnämnd	994,6	943,9	1 498,9	1 509,2	1433,2
Vård- och omsorgsnämnd	802,2	729,9	1 205,1	1 204,0	1123,6
Socialnämnd	182,1	180,8	261,2	295,7	273,9
Kultur- och fritidsnämnd	140,1	135,7	212,0	210,7	195,1
Servicekommitté	24,5	12,8	10,2	23,5	24,8
Bygglövsnämnd	0,3	0,3	0,5	0,5	0,4
Kommunfullmäktige	4,1	4,0	4,8	4,8	4,8
Revision	0,5	1,0	1,8	1,8	1,8
Överförmyndare	5,9	5,5	7,2	7,3	6,8
Valnämnd	1,1	0	1,3	1,1	0,0
Summa skattefinansierad verksamhet	2 564,4	2 428,2	3 821,6	3 877,2	3652,0
Teknisk nämnd, affärsverksamhet					
Vatten och avloppsverk	17,1	5,6	0	22,1	16,1
Affärsverksamhet bokfört i kommunen (fiber)	-1,3	-1,1	0	-1,3	-2,0
Summa affärsdrivande verksamhet	15,8	4,5	0	20,8	14,1
Nämndernas nettokostnader	2 580,2	2 432,7	3 821,6	3 898,0	3 666,1
Övrig verksamhet					
Pensioner	230,4	171,9	361,2	391,4	320,4
Arbetsgivaravgifter	463,3	436,1	589,0	694,9	658,1
Interndebiterade personalförsäkringar	-599,7	-567,7	-774,0	-899,5	-855,3
Kapitalkostnader	-256,8	-243,3	-374,0	-379,9	-370,3
Övrigt	14,5	57,0	31,3	-10,7	39,5
Verksamhetens nettokostnader exkl avskrivningar	2 431,9	2 286,8	3 655,1	3 694,2	3 458,5

9.2 Räkenskaper

Resultaträkning (kommunen)

(miljoner kronor)	Delår 2024 (2024-01-01 - 2024-08-31)	Delår 2023 (2023-01-01 - 2023-08-31)	Budget 2024	Prognos 2024	Bokslut 2023
Verksamhetens intäkter	771,3	744,4			1 226,6
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0			0,0
Verksamhetens kostnader	-3 203,2	-3 031,2	-3 655,1	-3 694,2	-4 685,0
Avskrivningar	-198,7	-185,9	-290,0	-290,7	-283,7
Verksamhetens nettokostnader	-2 630,6	-2 472,7	-3 945,1	-3 984,8	-3 742,1
Skatteintäkter	2 199,1	2 163,8	3 330,9	3 303,5	3 256,4
Generella statsbidrag och utjämning	490,4	401,1	640,2	721,3	623,3
Verksamhetens resultat	58,9	92,2	26,0	40,0	137,5
Finansiella intäkter	196,9	135,3	148,7	150,0	204,6
Finansiella kostnader	-142,1	-87,8	-159,0	-188,3	-144,3
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Resultat efter finansiella poster	113,7	139,7	15,6	1,7	197,8
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	90,3	0,0
Periodens resultat/årets resultat	113,7	139,7	15,6	92,0	197,8

Balansräkning (kommunen)

(miljoner kronor)	Delår 2024	Delår 2023	Bokslut 2023
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Dataprogram	14,6	11,3	10,6
Summa immateriella anläggningstillgångar	14,6	11,3	10,6
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnad och tekniska anläggningar	5 737,3	5 612,3	5 669,3
Maskiner och inventarier	219,8	217,8	225,0
Pågående arbeten	599,3	407,5	513,7
Summa materiella anläggningstillgångar	6 556,4	6 237,5	6 408,0
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	1 363,7	1 223,5	1 290,0
Långfristiga fordringar	28,5	15,5	15,7
Summa finansiella anläggningstillgångar	1 392,3	1 238,9	1 305,7

(miljoner kronor)	Delår 2024	Delår 2023	Bokslut 2023
Summa anläggningstillgångar	7 963,3	7 487,8	7 724,4
Omsättningstillgångar			
Förråd och lager	28,8	7,3	8,2
Fordringar	2 989,4	2 824,3	2 735,1
Kortfristiga placeringar	870,7	746,9	781,1
Kassa och bank (Limit 200 Mkr)	142,8	32,5	125,3
Summa omsättningstillgångar	4 031,6	3 611,0	3 649,7
SUMMA TILLGÅNGAR	11 994,9	11 098,8	11 374,1
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Årets resultat	113,7	139,7	197,8
Resultatutjämningsreserv	521,0	521,0	521,0
Övrigt eget kapital	3 748,0	3 550,2	3 550,2
Summa eget kapital	4 382,7	4 210,9	4 269,0
Avsättningar			
Avsättning för pensioner	516,4	392,3	392,4
Övriga avsättningar	222,3	232,7	217,5
Summa avsättningar	738,7	625,0	609,9
Skulder			
Långfristiga skulder	5 835,6	5 129,1	5 588,2
Kortfristiga skulder	1 037,9	1 133,9	907,0
Summa skulder	6 873,5	6 263,0	6 495,2
Summa eget kapital och skulder	11 994,9	11 098,8	11 374,1
Inom linjen			
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	885,0	869,5	853,1
Övriga ansvarsförbindelser	10,2	10,8	10,8

Kassaflödesanalys (kommunen)

(miljoner kronor)	Delår 2024	Delår 2023	Bokslut 2023
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	113,7	139,7	197,8
Justering för av- och nedskrivningar	198,7	185,9	283,7
Justering för pensionsavsättningar	124,0	78,2	78,3
Justering för övriga avsättningar	7,9	0,8	-14,1
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-2,3	-52,7	-148,6
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	442,0	351,9	397,1
Ökning/minskning förråd och varulager	0,2	0,2	-0,7
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-343,8	-332,3	-277,3
Ökning/minskning kortfristiga skulder	152,7	244,4	99,5
Medel från den löpande verksamheten	251,0	264,2	218,6
Investeringsverksamheten			
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-5,9	-5,9	-5,9
Investering i materiella anläggningstillgångar	-347,2	-377,4	-620,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	4,4	1,7	5,8
Exploateringsnetto	-43,9	-6,7	-12,3
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-75,5	-65,4	-131,4
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0	0
Medel från investeringsverksamheten	-468,1	-453,7	-764,1
Medel utbetald till medfinansiering infrastruktur	0,0	0,0	-10,1
Finansieringsverksamheten			
Ökning/minskning långfristiga skulder	247,4	230,4	689,5
Minskning av långfristiga fordringar	-12,8	-11,1	-11,3
Medel från finansieringsverksamheten	234,6	219,3	678,2
Årets kassaflöde	17,5	29,8	122,6
Likvida medel vid årets början	125,3	2,7	2,7
Likvida medel vid periodens slut	142,8	32,5	125,3

9.3 Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Det finns ett undantag och det gäller redovisning av hyresavtal

Avtal med en avtalstid om högst tre år (eller där värdet understiger ett halvt basbelopp) redovisas som operationellt oavsett om det i övrigt uppfyller kriterierna för finansiellt avtal. Avskrivningstiden för dessa tillgångar överensstämmer med avtalslängden. Denna princip avser samtliga leasingavtal förutom hyresavtal för lokaler. Anledning till undantaget för hyreskontrakt beror på att översyn av klassificeringen och beräkning enligt RKR R5 på hyresavtal om lokaler ännu inte är fullt genomförd.

Vi har genom en schabloniserad beräkning bedömt den effekt på balans- och resultaträkning avsteget gällande lokalkontrakt medför. Utifrån en genomsnittlig kontraktstid för de kontrakt avseende förhyrda lokaler som vi bedömt skulle kunna klassificeras som finansiella samt månadskostnad för dessa kontrakt har ett nuvärde beräknats. Enbart kontrakt med en avtalstid överstigande 3 år har inkluderats. Som ränta har använts kommunens internränta 1,75 procent. Ingen jämförelse har gjorts mot verkligt värde. Nuvärdet av minimileasingavgifterna skulle i denna beräkning uppgå till 238,1 miljoner kronor. Uppskattad avskrivning för dessa kontrakt skulle således vara 16,3 miljoner konor per år.

Redovisningsprinciperna är oförändrade från föregående år.

10 Skövde VA - en särredovisning

Enlig lagen om allmänna vattentjänster §50 ska VA kollektivets resultat och balansräkning särredovisas.

Skövdes VA verksamhet visar på ett negativt resultat vid delårsbokslutet. Prognosen för helåret pekar också på ett negativt resultat på 22,1 miljoner kronor. Främsta anledning till det negativa resultatet är ökande räntekostnader på en skuld som blir allt större. VA kan inte amortera på sin låneskuld på grund av hur Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster är utformat. Nyinvesteringar och reinvesteringar i VA nätet kan endast lånefinansieras om investeringarna överstiger avskrivningarna.

Underskottet som nu uppstår måste framgent återställas med effektiviseringar, taxehöjningar i VA kollektivet eller skattekollektivet måste ta beslut om att skuta till medel.

Resultaträkning (miljoner kr)	Utfall 2024 delår	Utfall 2023 delår	Prognos 2024	Budget 2024
Verksamhetens intäkter	87,4	79,8	135,9	137,2
Verksamhetens kostnader	-74,2	-60,4	-108,3	-112,3
Avskrivningar	-16,2	-15,8	-24,7	-25,0
Verksamhetens nettokostnader	-3,0	3,6	2,9	-0,1
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-14,1	-9,2	-25,0	-23,2
Resultat efter finansiella poster	-17,1	-5,6	-22,1	-23,3
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	23,3
Delårets/Årets resultat	-17,1	-5,6	-22,1	0

Balansräkning (miljoner kr)	Utfall 2024 delår	Bokslut 2023 helår
TILLGÅNGAR		
Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader, mark och markanläggningar	972,5	914,2
Maskiner, Inventarier och bilar	33,6	36,6
Summa materiella anl.tillgångar	1 006,1	950,8
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	6,6	16,0
Övriga fordringar	0,0	0,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24,3	20,0
Summa kortfristiga fordringar	30,9	36,0
Summa omsättningstillgångar	30,9	36,0
SUMMA TILLGÅNGAR	1 037,0	986,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital	-16,4	-0,2
Delårets/ Årets resultat	-17,1	-16,2
Summa eget kapital	-33,5	-16,4
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner	8,0	5,4
Långfristiga skulder		
Fonderade vinstmedel	2,7	2,9
Summa långfristiga skulder	2,7	2,9
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	14,2	10,9
Skuld koncernbank	829,9	765,7
Övriga skulder	34,5	43,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	181,2	174,7
Summa kortfristiga skulder	1 059,8	994,9
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN OCH SKULDER	1 037,0	986,8

11 Bilaga: Kommunala bolag och förbund

Kommunens redovisning omfattar även verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har stort inflytande. Här finns en kort beskrivning av verksamheterna, viktiga händelser under perioden samt en faktaruta med delårsresultat. Denna sammanställning av delårsresultat avser perioden januari-augusti 2024 (i några fall januari-juni resp. januari-juli) för de i kommunkoncernen ingående koncernbolagen och kommunalförbunden. Då koncernens räkenskaper inte uppfyller de villkor som behövs för att upprätta en sammanställd redovisning jämte kommunen så redovisas inte delårsresultat med prognos på koncernnivå.

11.1 Skövde Stadshus AB

Verksamhet

Skövde Stadshus AB har till föremål för sin verksamhet att, som moderbolag i Skövde kommuns bolagskoncern, leda, driva och utveckla verksamheter inom kommunens kompetensliga områden. Bolagets syfte är att utgöra kommunens verktyg för att utöva en aktiv styrning, tillsyn och uppföljning av koncernbolagen.

Koncernbolagens protokoll anmäls till styrelsesammanträden och delges kommunstyrelsen för kommunens uppföljning och tillsyn av bolagen. Ägardialoger genomförs kontinuerligt då bolagen bland annat redogör för verksamheten utifrån ägardirektiv. Dialoger har genomförts med Balthazar Science Center AB, Kreativa Hus Skövde AB, Next Skövde Destinationsutveckling AB samt AB Skövdebostäder. Presidieträffar har hållits med Skövde Energi AB. Den 8 maj hölls den årliga bolagsdagen där samtliga bolag redogjorde för sin verksamhet och året som gått. Totalt antal deltagare var cirka 75 personer.

Bolaget har beslutat om den årliga rekommendationen till dotterbolagens bolagsstämmor avseende aktieutdelning och koncernbidrag utifrån bolagens resultat.

Bolagskoncernen kommer från och med verksamhetsåret 2025 att omfattas av EU:s direktiv, Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD. Det är moderbolaget som upprättar den formella hållbarhetsrapporten för hela koncernen. Dotterbolagen ska rapportera till moderbolaget som konsoliderar hållbarhetsredovisningen i förvaltningsberättelsen som slutligen granskas av revisor. Implementeringen genomförs i projektform med representanter från varje bolag. Tjänstepersoner från kommunen deltar för kunskapsinhämtning. Två utbildningstillfällen i regelverket har hållits, en för tjänstepersoner och en för styrelseledamöterna i bolagen.

Beredningsarbete pågår gällande översyn av generella delar i bolagens ägardirektiv samt för Next Skövde Destinationsutveckling AB även avseende syfte med verksamheten.

Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Stadshus AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	652	650	400	652	650	630
Årets resultat efter finansiella poster	-920	-1309	-2 756	-1 900	-1 964	34 602
Balansomslutning	1 243 892		1 165 249			1 222 061
Eget kapital	1 208 794		1 084 695			1 178 714
Investeringar			25			25

Prognos i linje med budget. Största förändringen mot föregående år är lägre räntekostnader.

Framtida utveckling

CSRD skärper de nuvarande kraven på hållbarhetsrapportering och kommer innebära nya arbetssätt, ianspråktagande av resurser och nya samverkansformer där även kommunen kommer att spela en väsentlig roll. Osäkerhet i budgetprognosen är kommande kostnader kopplat till arbetet med genomförande av CSRD.

Bolaget har godkänt en slutlig investeringsnivå om maximalt 410 miljoner kr för Kreativa Hus Skövde AB:s byggnation av kontors- och parkeringshuset Noden. Kreativa Hus Skövde AB och Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB står fortsatt inför stora ekonomiska utmaningar framåt då bolagen förväntas investera för att

tillgodose fortsatt utveckling inom Skövde Science City.

Bolaget har även ställt sig bakom att Skövde Energi AB går vidare i arbetet att bilda ett dotterbolag för produktion, distribution och lagring av vätgas samt fossilfri elproduktion samt att öppna upp för externt delägarskap. Inför bolagsbildning ska kommunfullmäktige underställas.

11.2 AB Skövdebostäder

Verksamhet

Under de två första tertialen 2024 har Skövdebostäders verksamhet utvecklats enligt plan. Bolaget har aktivt bidragit till kommunens mål genom sitt deltagande i styrgrupper för Tillväxt och attraktionskraft, Barn och unga samt Klimat och miljö. I april färdigställdes 88 lägenheter på Timmergränd i Södra Ryd. Trots initial tröghet att hyra ut alla lägenheter är nu samtliga uthyrda per 1 oktober 2024. Skövdebostäder har skärpt reglerna för att få bo i studentbostad och slutfört renoveringen av 39 studentlägenheter på Fältskären, vilket har förbättrat Skövdes ranking i Sveriges förenade studentkårers kartläggning. Detta gör Skövde till en mer attraktiv studieort. Före sommaren tecknades ett gemensamt partneringsavtal mellan Skövde kommun, Skövdebostäder och Asplunds bygg för byggnation av bostäder och en skola i kvarteret Eldaren på Mariesjö.

Resultat och ekonomisk ställning

AB Skövdebostäder (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	329 837	331 016	307 343	502 437	504 107	467 025
Årets resultat efter finansiella poster	68 340	57 188	112 988	90 770	90 277	127 776
Balansomslutning	3 256 890		3 164 333			3 232 468
Eget kapital	1 599 375		1 531 510			1 546 303
Investeringar	85 403		214 670	128 704	248 098	323 108

Nettoomsättningen hittills i år är lägre än budgeterat på grund av större hyresbortfall, vilket till största delen förklaras av det nya området på Timmergränd. På kostnadssidan lastas resultatet av högre kostnader för avfallshantering än budgeterat, vilket är ett resultat av de för året nya taxorna inom detta område. Bolagets räntekostnader är lägre än budgeterat, vilket beror på lägre räntor men också en lägre skuld då några av de planerade projekten flyttats fram i tid. Årets resultat efter finansiella poster beräknas på helåret att sluta strax över budget. Bolagets investeringar 2024 blir lägre än budgeterat, vilket beror på att projekt kommer igång senare än planerat.

Framtida utveckling

Skövdebostäder fortsätter planera för ytterligare investeringar i nyproduktion. Bland annat i Stöpen, på Mariesjö och i kvarteret Vadden. Bolaget arbetar också aktivt för att uppnå målen i affärsplanen. Inför kommande budgetarbete kommer bolaget fokusera extra mycket på effektiviseringar i driften utan att för den skull bromsa planering av investeringar i nyproduktion och underhåll. Även om ränteläget ser betydligt bättre ut så finns det fortfarande många osäkerheter och förväntningar kring starkt ökade kostnader för till exempel fjärrvärme, va och avfall. Bolagets arbete inom hållbarhetsområdet utvecklas för att bidra till utvecklingen av såväl hyresgästernas möjlighet att leva hållbart, bolagets interna arbete och att bidra till kommunnyttan.

11.3 Skövde Energi AB

Skövde Energi AB som producerar fjärrvärme och el äger bolaget Skövde Energi Elnät AB vilket innehar koncession över elnätet i Skövde tätort. Bolaget äger även 20procent av aktierna i elhandelsbolaget Billinge Energi AB.

Verksamhet

Bolagets framgång och drivkraft bygger på medvetna, långsiktiga satsningar på hållbarhet där god ekonomi, miljö, effektivitet, kvalitet och leveranssäkerhet är centrala faktorer. Våra värdeord; tillsammans, ansvar, nytänkande och hjärta är en viktig del av vår fortsatta kulturrena. Årets medarbetarundersökning resulterade i

högsta betyg; mycket väl godkänd (79,83).

Under 2024 har priset på biobränsle fortsatt att öka dramatiskt vilket lett till att produktionskostnaden för fjärrvärme stigit ytterligare från en redan hög nivå.

Affärsområdet KraftVärme tillhandahåller och utvecklar produkter och tjänster inom fjärrvärme, elproduktion och kyla. Bolaget säljer fjärrvärme till cirka 2 000 anläggningar omfattande cirka 250 GWh per år i Skövde kommun. Uppdraget är att säkerställa en konkurrenskraftig och hållbar fjärrvärmeproduktion. KraftVärme har haft stort fokus på fjärrvärmeaffären och aktiviteter för att öka lönsamheten. Att framtidssäkra organisationen och att rekrytera nyckelroller har också prioriterats. Tillgänglighet och verkningsgrad på produktionsanläggningar har legat på en bra nivå. Ökade produktionskostnader till följd av kraftiga prishöjningar på bränsle utmanar fortsatt fjärrvärmebranschen.

Affärsområdet Elnät äger och distribuerar el inom koncessionsområdet som huvudsakligen täcker Skövde tätort. Verksamheten inom elnät omfattar drift, underhåll och utveckling av elnätet. Inom koncessionsområdet finns 21 239 anläggningar med en totalt överförd energi på cirka 310 GWh per år. Effekttuttaget på vårt elnät ökar under delåret har vi noterat 65 MW (52 MW) som högsta uttag. Under juni integrerades elmontörer från Skövde kommun in i verksamheten. Fokus är att långsiktigt öka effektutrymmet i elnätet för att skapa utrymme till nya och utökade anslutningar.

Affärsområdet Energitjänster driver olika projekt som syftar till att förbättra effektiviteten och skapa mer utrymme för tillväxt i elnätet. Affärsområdet arbetar med en rad olika tjänster som ska bidra till att öka kundernas förmåga till en mer effektiv energianvändning. Fokus ligger på tung fordonsladdning, lösningar med batterilager och stödtjänster, teknikplattform samt kund-app. Under våren har affärsområdet också arbetat med en framtida satsning på vätgas där bidrag söktes från Klimatklivet. Tre nya laddstationer för tunga fordon öppnar under hösten i Norra Ryd, Vara och Vårgårda.

Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Energi, koncernen (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	275 317	310 900	254 981	452 600	473 146	429 671
Årets resultat efter finansiella poster	-2 726	36 882	36 891	4 000	49 349	30 313
Balansomslutning	1 132 142		1 069 036			1 155 716
Eget kapital	491 551		530 587			513 277
Investeringar	85 695		64 205	125 000	203 100	99 631

Resultatet per 2024-08-31 ger ett minusresultat på - 2 726 tkr och prognosen för hela året 2024 är 4 000 tkr. Rörelsemarginalen påverkas negativt av ökade kostnader inom alla områden. Den största påverkan kommer av prisökningar på bränslen. Utfallet på rörelsemarginalen är 1,6procent (15%).

Under första delåret har bolaget investerat 64 mkr mot en ställd prognos på 125 mkr för helåret.

Framtida utveckling

Omställningen till ett fossilfritt energisystem fortsätter i hög takt. Skövde och Skaraborg befinner sig i en del av Sverige där elektrifieringen är betydelsefull för viktig basindustri i Sverige. Hastigheten i omställningen utmanas fortsatt av flera olika osäkra faktorer så som tillståndsfrågor, acceptans, utveckling av regelverk och investeringsvilja. I den kontexten fortsätter bolaget att driva på utvecklingen utifrån befintlig förmåga och resurser.

Skövde Energi tar ett stort ansvar för att stimulera samverkan i Skaraborg. Klimatfrågan är fortsatt den enskilt viktigaste drivkraften för omställning. Skövde har satt ett klimatmål där kommunen ska vara fossilfri 2045. Stora industrier i vår kommun har satt som mål att vara fossilfria redan 2040. Den gröna omställningen handlar också om jobben, samhällsutveckling, attraktionskraft och grön tillväxt. Skövde och Skaraborg har en bra position för att lyckas med omställningsarbetet men det kräver fortsatt hög grad av samverkan mellan olika samhällsfunktioner.

Effektbehovet för Skövdes elnät ökar från 65 MW till 120 MW inom de närmsta åren vilket ställer höga krav på vår fortsatta förmåga att utveckla kapaciteten. Bolaget fokuserar på flera olika områden såsom att bygga ut kapaciteten i elnätet, öka självförsörjandegraden av elproduktion, flexibilitetslösningar och andra typer av

energitjänster. I ljuset av utmaningarna på fjärrvärmesidan är det viktigt att lägga stort fokus på att bibehålla en konkurrenskraftig fjärrvärmeleverans för att säkerställa fjärrvärmens viktiga funktion i att avlasta elnätet.

För att lyckas måste bolaget fortsätta attrahera viktiga kompetenser och utveckla nya partnerskap.

11.4 Kreativa Hus Skövde AB

Verksamhet

Kreativa Hus Skövdes huvuduppdrag är att säkerställa att bolagen i Science Park Skövde har bra och attraktiva lokaler där de kan utveckla sina bolag på bästa sätt. Bolagets hus är välfyllda och flera omflyttningar har skett för att alla bolag ska få bästa förutsättningar. Ett led i uppdraget är att planera kommande steg och projekt Noden är det nästkommande kontorshuset på totalt 11 000 kvm och ett parkeringshus i fyra våningar dockat an mot kontoret. Projektet utförs som ett partneringsarbete med Skanska AB. Detaljplanen vann laga kraft i juni och bygglov är inlämnat. Beslut och byggstart väntas under oktober.

Ett annat uppdrag är att bygga stadens nya bussdepå, bussdepå Timboholm. Projektet är färdigställt och en välbesökt invigning tillsammans med Västrafik hölls i mitten av augusti.

Ett tredje uppdrag som bolaget fått är att ta fram underlag för mobilitetshus i Skövde Science City. Skisser på det första mobilitetshuset som ligger på mark i Mariesjö Kreativa Hus är framtagna. Dock finns inga beslut vem som ska driva parkeringshuset, vilket gör det svårt att komma vidare.

Ett detaljplanearbete pågår på Västfast i Skaraborgs mark, där bland annat kontor och bostäder planeras. Det gamla Stallet behålls, men framtida användning av det är inte bestämt.

Kreativa Hus Skövde uppfyller därmed syfte och mål med verksamheten.

En controller har anställts och startar i oktober. Tjänsten är delad med Skövde Stadshus AB.

Resultat och ekonomisk ställning

Kreativa Hus Skövde AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	23174	24685	17108	36260	37027	26311
Årets resultat efter finansiella poster	795	-3129	-1135	-2481	-4694	-15516
Balansomslutning	526463		437399			479033
Eget kapital	54412		57912			53416
Investeringar	53300	109000	109250	90000	163560	145660

Merparten av investeringarna under året är kopplade till bussdepå Timboholm, men även för projekteringsarbetet för Noden. Noden kommer investeringsmässigt ta mer fart under sista delen av året. Dock är investeringstakten framskjuten på grund av myndighetsbeslut som inväntats.

Det som påverkar bolaget mest kostnadsmässigt jämfört med föregående år är räntorna och de skapar ett prognostiserat underskott för året. Dock har räntorna minskat under året vilket gör att underskottet kommer bli mindre negativt än budgeterat. En eftersläpning i nyinflyttningar samt omflyttningar i befintliga lokaler har gjort att intäkterna inte motsvarar budgeterat.

Tio nya bolag har under denna period har flyttat in och fyra har expanderat och ett bolag har flyttat av. Som tidigare år, är majoriteten mindre bolag såväl sett till omsättning samt antal personer på arbetsplatsen. Under våren gjordes omfattande lokalanpassningar av ett våningsplan i Växthuset för två fleråriga parkföretag som växlar upp hos oss. Nyeport ställs i ordning för att under oktober bli fullt uthyrd. Under året har en omfattande reinvestering genomförts avseende lås och passagesystem i byggnaderna Växthuset och Spaljén med syfte att förenkla för hyresgäster men också för att öka säkerhetsnivån och spårbarhet. Samma byggnader har också samtlig allmänbelysning bytts ut i.

11.4.1 Mariesjö Kreativa Hus AB

Mariesjö Kreativa Hus AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	1268	1233	1707	1500	1850	2737
Årets resultat efter finansiella poster	-495	-683	-34	-1243	-1024	-113
Balansomslutning	5955		6974			6822
Eget kapital	364		915			859
Investeringar	0		308		3	511

Hyresgästerna i Mariesjö Kreativa Hus är uppsagda och merparten kommer vara utflyttade i oktober. Småningom kommer rivning ske av alla befintliga lokaler. Avskrivningstakten har därför ökat samt att intäkterna minskar på grund av att en större hyresgäst är släppt i förtid och därmed kommer bolaget göra ett negativt resultat tom något sämre än budgeterat.

11.4.2 VästFast i Skaraborg AB

VästFast i Skaraborg AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	1671	1667	1569	2508	2500	2145
Årets resultat efter finansiella poster	741	606	531	985	909	893
Balansomslutning	4041		5780			3453
Eget kapital	2825		2168			2084
Investeringar	0		0	2	2	113

En detaljplan är uppstartad av kommunen inför omvandlingen till Skövde Science City och framtida expansion av Science Park Skövde. I Västfast har också takten på fastighetsavskrivningarna ökat med vetskap om att merparten kommer att rivras framöver. Resultatet är därmed lägre än tidigare år, men enligt budget.

11.4.3 Skövde Eldaren AB

Skövde Eldaren AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	0	0	0	0	0	0
Årets resultat efter finansiella poster	-103	-138	-147	-158	-207	-185
Balansomslutning	1200		2078			1338
Eget kapital	1162		1132			1266
Investeringar	0		0			0

Bolaget har sökt avregistrering för moms då ingen ny uthyrningsverksamhet planeras. Revision och ekonomiadministration ligger kvar.

Framtida utveckling

Bolagets stora investeringar kommer att påverka den framtida ekonomin. Att ägarna beslutar om att ändå gå vidare med kontorshuset Noden, är avgörande för att Science Park Skövde ska kunna växa och att fler personer blir sysselsatta i teknikparken, vilket gynnar skatteintäkterna i kommunen och inte minst, attraktionskraften för Skövde och Skaraborg. Kreativa Hus Skövde är en av nycklarna i kommunfullmäktiges prioriterade mål Tillväxt och attraktionskraft. Bolaget tar också hjälp av platsvarumärket för att öka kännedomen om Skövde för att

attrahera nya företag och spetskompetens. Kreativa Hus bidrar till att både befintliga och nya företag inom Science Park Skövdes profilområden växer, tack vare miljön som de är med och bygger.

Det finns en osäkerhet och risk i att inbromsning i ekonomin gör att uthyrningen av Noden inte går i den takt man planerat, vilket givetvis skulle påverka resultatet.

11.5 Next Skövde Destinationsutveckling AB

Verksamhet

Bolagets verksamhet följer av styrelsen beslutad treårig affärsplan och de övergripande mål som anges i denna ser ut att kunna nås. Några av de väsentliga händelser som hittills skett under året är:

Skövde satsar på Welcome House för nyinflyttade och besökare

Welcome House Skövde är mötesplatsen där nyinflyttade, besökare, Skövdebor, Skaraborgare och nyfikna får tips, vägledning och värdefulla kontakter. Skövde kommun och Next Skövde krokar arm och utvecklar Skövde Turistcenter till en kombinerad besöksmottagning och inflyttarvägledning. Welcome House ger inspiration och information till den som funderar på att flytta till eller besöka Skövde likväl till de som redan finns på plats. Inflyttning är väldigt viktigt för Skövdes utveckling och genom Welcome House skalas kapacitet upp till ett personligt mottagande.

Den stora cykelsatsningen på Billingen står färdig

Efter ett års byggtid står nu den nya cykelsatsningen på Billingen färdig. Den består av en MTB-arena, den 35 km långa Billingerundan samt sex stycken MTB-leder och gravityleder av olika svårighetsgrad. Billingen Skövde har härmed skapat goda förutsättningar för att bli en året runt-destination för outdoor-upplevelser. Satsningen på cykel på Billingen är mycket viktig för aktörer inom besöksnäringen på Billingen och i hela Skövde. Det som sker på Billingen stärker hela Skövdes attraktionskraft.

Många besökare njöt av strålande solsken under Matfestivalen i Skövde

Maten, musiken och den härliga stämningen stod i fokus då Skövdes stadsfest Matfestivalen arrangerades och Skövde fylldes med massor av besökare. En nyhet för i år var den lilla scenen i Kyrkparken där artister bjöd på musik och underhållning och ett försök till mätning av besöksströmmar. Vi är verkligen nöjda med årets Matfestival som återigen genomförts på ett strålande sätt. Man har haft tur med vädret och är tacksamma över alla besökare och för sina samarbetspartners. De matsugna besökarna hade inte mindre än 24 olika mattält att välja mellan och 23 krögare deltog i festivalen.

Resultat och ekonomisk ställning

Next Skövde Destinationsutveckling AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	16 110	15 555	13 703	21 696	23 333	12 665
Årets resultat efter finansiella poster	6 609	9	6 586	13	13	-612
Balansomslutning	15 375		15 049			11 294
Eget kapital	4 249		4 227			4 249
Investeringar	0	0	0		0	0

Bolaget följer lagd budget. Inga större avvikelser eller investeringar.

Framtida utveckling

Bolagets ägardirektiv är under revidering. Utifrån nytt uppdrag kommer sedan en ny affärsplan att tas fram. Ett väsentligt tillskott i verksamheten utgörs av den nya satsningen på Welcome House. Stort fokus kommer läggas på att utveckla den verksamheten framåt i samverkan med Skövde kommun. Next Skövde ser inga större planerade investeringar i närtid.

11.6 Balthazar Science Center AB

Verksamhet

I sin affärsplan lyfter Balthazar fem övergripande mål. Dessa mål har verksamheten arbetat utifrån under 2024. Gällande ökad affärsvolym så har omsättningen ökat under 2024 i jämförelse med tidigare år. Kommer också ett antal investeringar samt projektansökningar landa in under 2024 så kommer årets omsättning öka rejält. När det kommer till målet ökad täckningsgrad så har spridningen i Skaraborg varit bra. Framför allt har Skara varit den kommun som ökat mest då de har skrivit två avtal kring riktade programmeringsinsatser under året. Verksamheten ser också ut att nå nya rekordsiffror under 2024 när det kommer till antal personer men träffar i sina olika insatser. Detta har direkt påverkan till att bli ett mer tydligt och konkurrenskraftigt besöksmål i regionen. I sitt arbete att bidra till framtida kompetensförsörjning och bli en självklar partner så har målet uppfyllts och mer där till. Högskolan i Skövde har klivit in i ett tydligare partnerskap och har dedikerade grupper som nu arbetar med Balthazar utifrån syftet att få fler till rätt arbete i framtiden. Kopplat till samverkan så investerar ett stort antal verksamheter i Balthazar med målbild att få fler att arbeta inom deras områden i framtiden. En viktig insats för Skaraborgs framtida utveckling. Flera insatser har gjorts under rubriken attraktiv arbetsplats vilket medfört nöjd personalstyrka. Exempel på måluppfyllnad kopplat till medarbetarnöjdhet är den friskvårdstimme som nu testats i verksamheten och visat på bättre mående och siffror gällande minskad sjukfrånvaro.

Verksamhetens VD har under också klivit in som ordförande för Nordic Science Center Association vilket är en förening för alla science centers i Norden och Baltikum. Detta ordförandeskap bör öka stor synlighet till platsen Skövde och bygga vidare på platsvarumärket. Balthazar och också syns på allt fler platser och bjudits in på fler arenor vilket ökat synligheten samt påverkat verksamheten positivt.

Resultat och ekonomisk ställning

Balthazar Science Center AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	6 725	7 119	6 775	10 672	10 572	9 615
Årets resultat efter finansiella poster	321	392	796	100	120	339
Balansomslutning	4 381		4 414			5 414
Eget kapital	2 011		2 214			1 691
Investeringar	104		209			440

Verksamheten har följt budget och ser ut att landa på ett budgeterat resultat. Större investeringar är planerade till hösten kopplat till flera uppdateringar i upplevelsemiljön. Dessa investeringar bör landa på 1,5 miljoner kronor men har täckning av full extern investering och belastar inte verksamheten annat än utifrån tid. Insatserna bedöms öka intresset av verksamheten och öka tillströmningen av besökare när dessa är gjorda. Fler investeringar är planerade men nästkommande satsningar ser ut att landa under 2025.

Framtida utveckling

Den största faktorn kopplat till verksamhetens framtid är kopplat till Skaraborgs stora utveckling och omställning. Verksamheterna i Skaraborg kommer behöva enorma kompetensförsörjningsinsatser och bedömningen är att det som görs idag inte räcker. Framför allt är det industrin som ställer allt större krav på skolområdet att utbilda "rätt" elever. Då man från industrins sida inte är nöjda med det som görs idag så läggs allt större fokus på Balthazar. En verksamhet med precis det uppdraget, kompetensen och viljan att göra rätt insatser. Därför kommer Balthazar som verksamhet behöva växa med uppdraget och göra mer för att matcha Skaraborgs utvecklingsresa. Verksamheten kommer behöva bli mycket större och kunna ta emot fler investeringar från omgivande samhälle i syfte att locka unga samt kunna ta emot fler elever från hela Skaraborg. Därför har styrelsen identifierat och uttalat behovet av en nylokalisering och satsningar.

11.7 Skövde Mark Exploatering och Utveckling AB

Verksamhet

Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB har fyra dotterbolag, tre av dessa bolag är registrerade med syfte

att äga fastighetsbolag inom stadsdelen Mariesjö/Skövde Science City. Det fjärde bolaget äger en fastighet inom det sk Arena-området.

Utöver dessa bolag finns även Skövde Exploatering AB vilket äger fastigheten Mariesjö 7, Mörkebacken Fastighets AB ägare till Tegelbruket 2, Kartåsen Eldaren 6 AB ägare till Eldaren 6 och Kaplansgatan 23 Fastigheter AB ägare till Eldaren 2, Skövde Exploatering Bromsaren 2 AB ägare till Bromsaren 2 och Skövde Exploatering Mariesjö 3 AB ägare till Mariesjö 3. Samtliga fastigheter belägna inom Skövde Science City.

Gemensamt för bolagen är deras ändamål att vara kommunens redskap för att förvärva och förvalta fastigheter inom framtida större utvecklingsområden som till exempel Skövde Science City, i syfte att medverka till omvandlingen av den nya stadsdelen. Bolagen ska bedriva sin verksamhet i samverkan med Skövde kommuns enhet för mark och exploatering. Detta har lösts genom att bilda ett operativt nätverk kallat Team Skövde Exploatering med personal från SSB enhet mark och exploatering (exploateringsingenjör), KLS enhet ekonomi och redovisning (ekonom), KLS enhet planering och styrning (ekonomiconroller), KLS enhet för säkerhet och juridik (jurist), SSE enhet fastighet (fastighetsförvaltning) och SMS enhet näringsliv (marknadsutvecklare). Tanken är att Team Skövde Exploatering ska fungera som ett inbäddat exploateringsbolag där kommunen skapar delaktighet i bolaget och undviker den konflikt som tenderar att uppstå mellan den kommunala organisationen och ett fristående kommunalt exploateringsbolag.

Bolagens vd är mark- och exploateringschef Richard Sånnek. Styrelsen i bolagen är sammansatt av samma personer som sitter i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Mark Exploatering och Utveckling AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	0	0	0	0	0	0
Årets resultat efter finansiella poster	63	-400	-10	-150	-600	-731
Balansomslutning	164 673		45 025			99 359
Eget kapital	164 357		45 015			99 294
Investeringar	65 000					64 755

Detta är bolagets andra år. Bolaget har fyra dotterbolag, tre av dessa bolag är registrerade med syfte att äga fastighetsbolag inom stadsdelen Mariesjö/Skövde Science City. Dessa tre dotterbolag har i sin tur dotterbolag enligt nedan. Det fjärde bolaget, Skövde Flamman 3 AB äger en fastighet inom det så kallade Arena-området. Bolaget har lägre räntekostnader än budgeterat samt har mottagit aktieägartillskott på 65 miljoner kronor och skickat vidare dessa inför bolagsköp.

11.7.1 Skövde Exploatering Eldaren AB

Skövde exploatering Eldaren AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	0	0		0	0	0
Årets resultat efter finansiella poster	-15 788	-37		-16 197	-55	-28
Balansomslutning	60 509					21 055
Eget kapital	22 238					8 026
Investeringar	37 448				-	19 441

Detta är bolagets andra år. Bolaget är moderbolag till Kartåseneldaren6 AB, Kaplansgatan 23 Fastigheter AB samt har under året köpt bolaget Skövde Exploatering Bromsaren 2 AB. Detta köp finansierades genom aktieägartillskott samt lån. Bolaget har kostnader för administrativa tjänster, räntekostnader och annan ersättning i samband med köp.

11.7.2 Kartåseneldaren 6 AB

Kartåseneldaren6 AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	1 136	1 333	1 530	1 650	2 000	2 337
Årets resultat efter finansiella poster	267	530	827	47	795	351
Balansomslutning	2 600		2 536			2 820
Eget kapital	1 319		1 701			1 052
Investeringar						

Bolaget äger fastigheten Eldaren 6 med ett flertal hyresgäster. Avflyttning under året innebär lägre omsättning än budgeterat vilket påverkar resultatet negativt jämfört med budget.

11.7.3 Kaplansgatan 23 Fastigheter AB

Kaplansgatan 23 Fastigheter AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	86	67	78	115	100	137
Årets resultat efter finansiella poster	-448	-538	-565	-799	-807	-1 001
Balansomslutning	2 987		3 595			3 437
Eget kapital	- 156		634			292
Investeringar						

Bolaget äger fastigheten Eldaren 2 med ett fåtal hyresgäster. Största kostnaden under året är snabbare avskrivning på fastigheten enligt rivningsprognos.

11.7.4 Skövde Exploatering Bromsaren 2 AB

Skövde exploatering Bromsaren 2 AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	1 422			2 089		1 623
Årets resultat efter finansiella poster	1 095			1 506		924
Balansomslutning	4 575					4 179
Eget kapital	1 854					759
Investeringar						4 282

Detta är bolagets andra verksamhetsår men första året vi äger dem. Bolaget äger fastigheten Bromsaren 2 med en hyresgäst. Bolaget prognostiseras att göra en vinst under året.

11.7.5 Skövde Exploatering Mariesjö AB

Skövde exploatering Mariesjö AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	0	0		0	0	0
Årets resultat efter finansiella poster	-267	-37		-433	-55	-29
Balansomslutning	88 053					39 865
Eget kapital	71 758					37 025
Investeringar	47 835					39 281

Detta är bolagets andra år. Bolaget är moderbolag till Skövde Exploatering AB samt har under året köpt bolaget Skövde Exploatering Mariesjö 3 AB. Detta köp finansierades genom aktieägartillskott samt lån. Bolaget har kostnader för administrativa tjänster och räntekostnader.

11.8 Skövde Exploatering AB

Skövde Exploatering AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 231231	Helår 231231
Nettoomsättning	774	760	759	1 160	1 140	1 410
Årets resultat efter finansiella poster	-1 489	-1 426	-1 827	-2 239	-2 139	-6 621
Balansomslutning	7 124		70 288			38 408
Eget kapital	-6 978		8 161			-5 489
Investeringar						

Bolaget äger fastigheten Mariesjö 7 med en hyresgäst. Bolagets ägare har ställt ut en kapitaltäckningsgaranti för att svara för det negativa egna kapitalet, denna kommer infrias under hösten. Intäkter och kostnader i linje med budget.

11.8.1 Skövde Exploatering Mariesjö 3 AB

Skövde Exploatering Mariesjö 3 AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	485			801		
Årets resultat efter finansiella poster	-6			-79		
Balansomslutning	3936					
Eget kapital	-19					
Investeringar	4010					

Detta är bolagets första verksamhetsår. Bolaget äger fastigheten Mariesjö 3 med en hyresgäst. Bolaget prognostiseras att göra en förlust vilket påverkar det egna kapital men ett kapitaltillskott planeras under hösten.

11.8.2 Skövdetegelbruket Exploatering AB

Skövdetegelbruket Exploatering AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	0	0		0	0	0
Årets resultat efter finansiella poster	-77	-37		-93	-55	-28
Balansomslutning	9 970					10 055
Eget kapital	9 949					10 026
Investeringar						9 461

Detta är bolagets andra år. Bolaget är moderbolag till Mörkebacken Fastighets AB. Bolaget har kostnader för administrativa tjänster.

11.8.3 Mörkebacken Fastighet AB

Mörkebacken Fastighet AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	0	0	0	0	0	0
Årets resultat efter finansiella poster	-367	-311	-360	-557	-467	-603
Balansomslutning	3 345		5 635			6 240
Eget kapital	-3 198		-2 588			-2 831
Investeringar						654

Bolaget gör även i år en förlust som minskar det egna kapitalet. En hypotetisk kontrollbalansräkning har upprättats som uppvisar på stora övervärden och att bolagets aktiekapital är intakt varför styrelsens handlingsplikt ej inträder. Bolagets fastighet ingår i detaljplanen för Östra kvarteret Tegelbruket. Detaljplanen vann laga kraft i slutet av 2023 och framgent kommer bolaget sälja sin fastighet till den av kommunen markanvisade köparen.

11.8.4 Skövde Flamman 3 AB

Skövde Flamman 3 AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 231231	Helår 231231
Nettoomsättning	2 050	2 044		3 072	3 066	987
Årets resultat efter finansiella poster	-270	-267		-516	-400	-162
Balansomslutning	2 226					35 010
Eget kapital	-402					-131
Investeringar	630					33 720

Detta är bolagets andra år, vi tog över verksamheten hösten 2023. Intäkter och kostnader i linje med budget. Bolaget har en pågående golvreparation på fastigheten som inneburit en större investering, denna var inte i med i budget, utredning pågår kring eventuell försäkringsersättning. Bolagets ägare har ställt en kapitaltäckningsgaranti för att svara för det negativa egna kapitalet, denna kommer infrias under hösten.

Framtida utveckling

Framgent kommer ytterligare förvärv göras för att så långt det är möjligt öka andelen, av kommunkoncernen, ägda fastigheter i området. Ägandet anpassas i en bolagsstruktur som följer den kvartersstruktur där

fastigheterna är geografiskt placerade. På detta sätt förbereds även den framtida avyttringen av bolagen och av bolagen ägda fastigheter, till dess kommunens arbete med att utveckla området i enlighet med målbilden är klar för försäljning till privata exploatörer.

I dagsläget präglas dock framdriften, och därmed takten för avyttring av bolag respektive av bolagen ägda fastigheter, av den generella konjunkturen, men även de förutsättningar som specifikt präglar byggbranschen.

11.9 Science Park Skövde AB

Verksamhet

Science Park Skövde AB (SPS) ägs till 49 procent av Skövde Stadshus AB och 51 procent av Science Park Skövde Intresseförening. Bolaget har som syfte att främja nyföretagande och tillväxt. Detta ska Bolaget göra genom att verka för att tillvarata Högskolan i Skövdes forskning och utbildning i syfte att stimulera, inspirera och möjliggöra för utveckling av kunskapsföretag, att utveckla och driva Science Park Skövde, företagsinkubation och öppna arenor för innovation, att stödja entreprenörer och företag med skalbara affärsidéer med affärsutveckling och innovationsledning samt att bidra till utveckling av den fysiska innovationsmiljön i samverkan med fastighetsägare.

Science Park Skövde ABs verksamhet är huvudsakligen uppbyggd av en Startup-verksamhet för att stötta startup-entreprenörer genom affärsutveckling och driva företagsinkubation och en Open Arena-verksamhet för att stötta communitybyggande genom kompetens- och nätverksaktiviteter, behovsinventeringar, tillväxtinsatser, projektinitering och innovationsledning för bolag.

Framgång för verksamheten 2024 mäts genom antal screenade startup-idéer, antal nya företag (startup, etableringar), antal individer i entreprenörs- och kompetensfrämjande aktiviteter, antal tillfällen för internationalisering för företag, antal och omslutning på genererade innovations- och demoprojekt.

Resultat och ekonomisk ställning

Science Park Skövde AB (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	-23 503	25 537	22 699	47 120	45 802	44 096
Årets resultat efter finansiella poster	-2 818	304	-4 237	-334	456	1 042
Balansomslutning	19 943		21 387			20 555
Eget kapital	5 951		3 748			8 769
Investeringar	40		84			249

Verksamhetens omfattning varierar från år till år beroende på årlig omslutning på beviljade utvecklingsprojekt, varvid en jämförelse av omsättning mellan åren ej är relevant. Verksamheten har som mål att årsvis resultatmässigt landa på nollresultat (+/- max 2% i förhållande till omsättningen).

Bokförd omsättning och resultat vid delårsavstämning avviker normalt från beräknad prognos då redan beviljade intäktsmedel som ligger på balans ej kommer lyftas in i resultat förrän i slutet av året.

Differensen i nettoomsättning och resultat mellan helårsbudget och helårsprognos 2024 är i huvudsak beviljade projektmedel som ej var med i budget för 2024.

Framtida utveckling

För att nå upp till uppsatta mål är Science Park Skövde AB beroende av kontinuerlig utveckling av den fysiska miljön. Det gäller både nyutveckling i expensionsmiljöer som kommande Science City och vidareutveckling/upprustning av de inre och yttre miljöerna som parken redan verkar i. Detta för att fortsatt vara attraktiva för både organisk expansion och etablering av nya och växande företag.

Verksamheten kommer under 2024/2025 utvecklas vad gäller processer och kompetens inom innovationsledning för att kunna möta finansiärers förväntningar att kunna stötta företag och organisationer i den regionala omställningen.

För startup-verksamheten finns det i nuläget en stor osäkerhet vad gäller fortsatt finansieringsnivå i det

nationella inkubatorprogrammet 2025–2029 jämfört med dagens nivå på 3 Mkr årligen.

För samverkansarenan Sweden Game Arena behöver en långsiktigt hållbar lösning på organisation, finansiering och fortsatt utveckling lösas från 2025 för att inte tära på leveranskapacitet och resurser i övriga verksamheten.

11.10 Skaraborgs kommunalförbund

Verksamhet

Under första halvåret har informations säkerhetsarbetet utvecklats och en handlingsplan har upprättats. Arbetsmiljön prioriteras med uppdaterade riktlinjer för flexitid och nya rutiner för arbetstidsuppföljning. Skaraborgsdagen genomfördes i januari och förbundet har infört nyhetsbrev för att förbättra informationsflödet till förtroendevalda och samarbetsparter.

Projektenheten är aktiv i cirka tio projekt, inklusive "Kompetenstrappa – förskola och fritidshem" samt "Attraktion till batteri- och fordonsbranschen". Kompetensnavet har förlängts till 2027. Samarbetet med Göteborgsregionen inom batteribranschen är etablerat.

Inom kunskapsutveckling har ett dimensioneringsunderlag för utbildningsplaneringen tagits fram. Projektet "Det syns inte" syftar till att förbättra ungdomars psykiska hälsa. Satsningen på Fullföljda studier och gymnasieskolans dimensioneringsförutsättningar är fortsatt viktiga uppgifter. Enheten Valfärdsutvecklingen har arbetat med att etablera nya verksamhetsområdet folkhälsa, anpassning och utredningar med bäring ur VästKoms nya uppdrag.

Omställning Skaraborg har konkretiserats med en aktivitetsplan för 2024 och tydliga genomförandeplaner. Både Omställning Skaraborg och Science Park Skövde har beviljats fortsatt finansiering. Aktiviteter som Nordisk Batterikonferens har genomförts och marknadsanalys visar behov av nya hotell i Skaraborg har tagits fram.

Infrastrukturprojekt har stött på utmaningar med förseningar, men satsningar på järnvägsinfrastruktur har intensifierats på Kinnekullebanan och Västra Stambanan. Arbetet pågår för att säkra kollektivtrafiken för gymnasieelever i glesbygd. Alla kommuner har antagit klimatlöften för 2024–2026. Arbetet med energiförsörjning har intensifierats.

Samhällsbyggnadsarbetet fortsätter med fokus på bostadsplanering, där en testgrupp utforskar möjligheten att skapa en gemensam karta för lediga tomter. Nya insatser för bostadsplanering har inletts för att möta framtidens behov.

Resultat och ekonomisk ställning

Skaraborgs kommunalförbund (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	41 942	43 724	38 721	54 944	56 106	60 403
Årets resultat efter finansiella poster	5 238	4 353	1 389	509	50	107
Balansomslutning	86 856		88 255			75 263
Eget kapital	11 365		7 410			6 128
Investeringar	0		0			0

Skaraborgs Kommunalförbunds delårsutfall är 5 238 tkr. Jämförelse mot budget (4 353 tkr) i delåret är avvikelserna ett överskott om 884 tkr. Föregående år var utfallet 1 389 tkr. Avvikelsen mellan åren beror på periodisering. I år har inte rekvisitioner gjorts i augusti vilket gjordes föregående år. I prognosen för året är det inom Valfärdsenheten överskottet kommer att vara.

Framtida utveckling

Utvecklingen förväntas ske i enlighet med fastställda mål och medlemskommunernas förväntan.

11.11 Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Skaraborgsvatten bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Råvattnet tas från Vättern och pumpas cirka 3 mil till Borgunda vattenverk, där sker all behandling av vattnet innan det pumpas vidare till respektive kommun. Den totala produktionen per år är cirka 9 000 000 m³ vilket försörjer cirka 100 000 människor med dricksvatten som är vårt viktigaste livsmedel.

Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera dricksvatten av god kvalitet. Verksamhetsmålet är uppfyllt.

Skaraborgsvatten (tusen kronor)	Delår 240630	Budget 240630	Delår 230630	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	24 065	23 077	22 963	47 065	46 154	41 247
Årets resultat efter finansiella poster	4 621	2 532	6 174	6 820	5 064	6 603
Balansomslutning	261 931	342 274	251 450	312 354	405 475	255 143
Eget kapital	165 300	165 901	160 250	167 499	168 433	160 679
Investeringar	6 958	17 900	6 973	63 058	35 800	17 508

Delårsresultatet är bättre än budget beroende på lägre avskrivningar och räntekostnader då de budgeterade investeringarna är senarelagda. Förbundet levererat mer vatten än budgeterat vilket också bidrar till det bättre resultatet.

Prognosen för investeringarna är högre jämfört med budget vilket beror på att 2023 års investeringar nu kommer att genomföras under år 2024 och år 2025.

Framtida utveckling

Förbundets verksamhet styrs av livsmedelsverkets föreskrifter. En avskiljande barriär behövs för att framtidssäkra vattenkvaliteten när kommunerna växer. Vattenverket i Borgunda skall därför komplettera sin process med en membranfilteranläggning enligt tidigare beslut.

Analysförmågan i Borgunda ska även förbättras med ett eget vattenlaboratorium för att klara de nya myndighetsbeslut som kommit.

11.12 Avfall & Återvinning Skaraborg

Verksamhet

Den samlade bedömningen av god ekonomisk hushållning är att förbundet fortsatt har en god ekonomi och goda rutiner för att arbeta mot de uppsatta målen.

Lagförändringarna för både obligatorisk insamling av matavfall och kommunalt insamlingsansvar för förpackningar innebär genomgripande förändringar av det kommunala insamlingssystemet.

Resultat och ekonomisk ställning

Avfall & Återvinning Skaraborg (tusen kronor)	Delår 240630	Budget 240630	Delår 230630	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	141808	133345	106056	288 834	273762	215749
Årets resultat efter finansiella poster	8664	1020	-2188	12719	2923	-7726
Balansomslutning	115530		96920			105058
Eget kapital	51454		48328			42790
Investeringar	11637		4430	16 120	36 700	13975

Resultatet för delåret är +8,7 miljoner kronor. Det är 2,3 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet om +1,5 miljoner kronor för perioden. Soliditeten uppgår till 44,5 procent vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt.

Prognosen för år 2024 är ett positivt resultat på 12,7 miljoner kronor, vilket är 9,8 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat på 2,9 miljoner kronor. Både intäkter och kostnader väntas bli högre än budgeterat.

Framtida utveckling

Enligt EU:s avfallsdirektiv ska kommunen senast den 31 december 2023 säkerställa att hushållens matavfall separeras och materialåtervinns. Dispens har erhållits från Naturvårdsverket. Dispensen innebär att införandet av obligatorisk utsortering av matavfall kan samordnas med införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar. Förbundets likviditet kommer minska då förändringarna innebär inköp av väldigt många kärl.

En stor kostnad i förbundet är behandlingskostnad för restavfall. Antalet ton som förbränns, utveckling av avfallsindex för förbränning, samt kostnader för utsläppsrätter är de delar som påverkar det totala priset.

Införandet av obligatorisk sortering av matavfall och fastighetsnära insamling av förpackningar görs för att mer ska materialåtervinnas. Uppnås detta bör antalet ton som förbränns minska.

Kostnaden för utsläppsrätter väntas fortsätta öka per år.

11.13 Miljösamverkan Östra Skaraborg

Verksamhet

Förbundets finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning stämmer väl överens med kommunallagens regler om en ekonomi i balans. De finansiella målen är delvis uppfyllda. Verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda i hög grad inom de flesta områden.

Resultat och ekonomisk ställning

Miljösamverkan Östra Skaraborg (tusen kronor)	Delår 240831	Budget 240831	Delår 230831	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	22 768	22 114	18 697	33 463	33 326	29 607
Årets resultat efter finansiella poster	1 362	151	-1 140	572	381	-928
Balansomslutning	13 733		8 338			7 668
Eget kapital	4 434		2 860			3 072
Investeringar	195	0	0	195	0	0

Helårsprognosen för verksamheten beräknas bli 572 tkr vilket innebär att resultatmålet på minst 0,5 procent av medlemsbidraget uppnås. Föregående års underskott har justerats genom höjt medlemsbidrag under en treårsperiod. Verksamhetens resultat förklaras dels av en hög måluppfyllelse avseende årets kontroller, dels att utfallet av verksamhetens kostnader förväntas bli enligt budget.

Framtida utveckling

2024 har Miljösamverkan haft ett samverkansavtal med Essunga kommun där man utfört tillsyn åt nämnden i Essunga kommun. Avtal mellan Miljösamverkan och Essunga kommun för år 2025 kommer skrivas under hösten 2024.

Essunga kommun har tagit ett beslut om att ansöka om medlemskap i Miljösamverkan med ingång 1 januari 2026.

Medlemskommunerna har tagit beslut om att utöka förbundets ansvarsområde till att även omfatta tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter m.fl. lagar med tidigast start år 2026.

Det förändrade arbetssättet med tim- och efterhandsdebitering medför en ökad osäkerhet för ekonomin som kan slå åt flera håll. Eftersom man ännu inte har något heltäckande underlag för tidsredovisning finns en osäkerhet i

avgiftsfinansieringsgraden.

11.14 Räddningstjänsten Skaraborg

Verksamhet

Nya regler gällande dygnsvila har stor påverkan på verksamhet/medarbetare, framförallt medarbetare i skifttjänst. Efter att reglerna varit gällande sedan februari konstateras att påverkan på medarbetare/verksamhet är stor. Det är stora svårigheter att täcka vakanser och näst intill omöjligt att planera in aktiviteter där medarbetare från flera schemarader ska medverka.

Semesterperioden är utmanande ur personalplaneringssynpunkt då merparten av förbundets skiftgående medarbetare tar ut föräldraledighet under semesterperioden. Verksamheten är inte anpassad för detta. Antalet medarbetare som kan ta ut föräldraledighet ökar kontinuerligt. Semesterperioden 2024 har varit den mest utmanande hittills och det har varit svårt att lösa bemanningen. Förbundet måste anpassas efter dagens förutsättningar, att medarbetare tar ut föräldraledighet och fler gör det framöver. Detta måste möjliggöras utan negativ påverkan på verksamheten. Detta blir än viktigare för en, idag, mansdominerad arbetsplats, då det i samhället generellt fortfarande är så att kvinnor står för majoriteten av föräldraledighetsuttaget.

Arbete pågår med att starta en ny trygghetscentral i Mariestad som driftsätts hösten 2024.

Resultat och ekonomisk ställning

Räddningstjänsten Skaraborg (tusen kronor)	Delår 240731	Budget 240731	Delår 230731	Prognos 241231	Budget 241231	Helår 231231
Nettoomsättning	128 131	117 499	112 988	205 460	201 426	218 650
Årets resultat efter finansiella poster	943	442	141	4 130	757	4 571
Balansomslutning	175 842		161 389			192 636
Eget kapital	68 398		63 024			67 454
Investeringar	1 719		31 425		15 806	36 026

Delårets resultat är positivt och högre än budget, på grund av vakanta tjänster. Prognosen för helåret är positiv, finansiellt målet för 2024 bedöms uppnås. Resultatet minskar under hösten då vakanta tjänster är/blir tillsatta.

Framtida utveckling

Anpassningar till krav som ställs på verksamheten idag och krav som ställs på verksamheten framöver. Akuta anpassningar är till de nya reglerna gällande dygnsvila samt möjliggöra föräldraledighetsuttag utan negativ påverkan på verksamheten. Det kommer krävas en utökning av medarbetarresursen för att möjliggöra detta.

Arbete med ny brandstation i Skövde pågår, behovet av ny brandstation är akut. Det är brist på tillräckliga/ändamålsenliga utrymmen för dagens verksamhet och än mer för framtida verksamhet.